

Kincses Elemér

COVID-19

TRAGIKOMÉDIA HAT KÉPBN

ISTVÁN, 45 éves, egy cég aligazgatója
MÁRTA, a felesége, tíz évvel fiatalabb, fogorvos
ZOLTÁN, annak a cégnek az igazgatója, ahol István
dolgozik
ÉVA, a felesége, szabadúszó képzőművész, még nincs
harminc

ELSŐ KÉP

Hatalmas, tágas ebédlő, modern bútorok, minden csillog-villog. Sötétzöld bőrgarnitúra, fotelek, kanapé. Az asztal tele tányérok-
kal, születésnapi vacsora után vagyunk. Az asztalnál hárman ül-
nek, Márta most jön be. A buli kilenc körül kezdődött, senki sem
józan. Elmúlt éjfél. Itt-ott eldobált maszkok. Márta két ezüsttál-
cán rengeteg pohár pezsgőt hoz be, leteszi, beleül a férje ölébe.

MÁRTA: Na, csillagom. Mindig imádtad a versenyeket...
(*Nevet.*) Itt a két tálcán kétfajta francia pezsgő van. Az egyik
Moet. A másik Leclerc Briant. Ha kitalálod, melyik az egyik, me-
lyik a másik, hát akkor megkapod az ajándékomat, Pistuka.

ISTVÁN: Nem szeretem, ha Pistukázol.

MÁRTA: Rendben.

ÉVA: Ne légy már ilyen szigorú! Ilyen vacsora után...
Nagyszerű háziasszony a feleséged. Fertőtlenítetted a poharakat?

MÁRTA: Is... (*Megint nevet.*) Hát ez csak természetes.
Covid...

ISTVÁN: Rendelte. Mobilon. Minden rendelve van.

ÉVA: De honnan rendeltétek? Ott fertőtlenítettek min-
dent? Most muszáj.

ZOLTÁN: Értem. De a kávé, remélem, te főzöd...

ISTVÁN: Olasz kapszula.

ÉVA: Az finom. Fincsi. Murguék is mindig azt isszák.

ISTVÁN: Ki az a Murgu?

ÉVA: Úristen... Te nem tudod, ki az a Murgu?!

ISTVÁN: Nem. Baj? Égszakadás, földindulás?!

ÉVA: Te nem jársz kiállításokra?

ISTVÁN: Néha. Ha Árpád megdicsér valamit, vagy az öreg Sanyi, elmegyek.

ÉVA: Ki az az Árpád?

ISTVÁN: Ki az a Murugu? Egyszer ezt tisztázzuk.

ÉVA: Művész. Festőművész. Talán a legjobb mifelénk. S nem Murugu. Murgu.

ISTVÁN: Ha Murugu lenne, akkor lehetne törzsfőnök Kenyában.

ÉVA: És ki az az Árpád?

ISTVÁN: Találd ki!

ZOLTÁN: Ne kérj tőle lehetetlen dolgokat, István!

ÉVA: De ki ő? Mit csinál?

ISTVÁN: Fest. Ő festő!

ÉVA: Murgunak most van kiállítása Kisinyovban. Nagy siker. Mondta a felesége.

ZOLTÁN: Muguruné?

ÉVA: Elkezdtetek rondáskodni! Hiába... Ha berúgsz, mindig rondáskodol. Nem tudom, miért... És Izabella fogorvos. Nagyon jónevű.

ISTVÁN: Muguru Izabella. Tényleg szép. Ha nem is jó, de szép.

Márta: *(Feláll a férje öléből. Iszik.)* Nem hagynátok abba?

ÉVA: *(Hirtelen kiabálni kezd.)* Mindig ugyanaz, mindig ugyanaz! Iszol, szidsz, iszol, szidsz! Unom! Érted? Unom! Mikor lesz már vége? Mikor? *(Az asztalhoz megy, felhajt egy pohár pezsgőt, megnyugszik, leül.)*

ZOLTÁN: Soha. *(Hosszú csend után szólal meg újra.)* Amikor iszom, egyre közelebb kerülök olyan igazságokhoz, amelyek tizenöt éve nem merek bevallani magamnak. Minden felhajtott pohár olyan, mint a Kárpátokban azok a fákra, néhol

táblákra festett jelek, amelyek azt mutatják, merre kell menni. S hogy mennyi idő gyaloglás a legközelebbi menedékház.

ÉVA: És mi... Mi ketten megyünk?

ZOLTÁN: Igen.

ÉVA: Menedékház? Zoltán...

ZOLTÁN: Lebontották.

ÉVA: Lebontották?

ZOLTÁN: Ha mindennap csak egy téglát veszel ki a falból... Hát... Tizenöt év után csak rom marad.

ÉVA: De hát mi négy napja festetünk, életem. Pont azért, hogy. De hétfőre meglesz... Vagy péntekre. Mondták.

ZOLTÁN: *(Istvánhoz szól.)* Ennyit értett meg. *(Éva pityeregni kezd.)* Hagyd abba! Egyébként az a halványzöld, amilyenre a hálószobát festetted, szép.

MÁRTA: Végre valami. Igyunk, gyerekek. *(Mindenkinek poharat visz, aztán leül az asztalhoz.)* Másodszor mondom: Isten éltesen, Istvánka!

ISTVÁN: István!

MÁRTA: Isten éltesen, István! *(Megcsókolja a férjét, szelíden, hosszan.)*

ÉVA: Te Zoli! Ők még mindig szeretik egymást. Húsz éve.

MÁRTA: Huszonegy, drágám, huszonegy.

ZOLTÁN: Nyerő szám. Tizenötre még húzni szoktak. S akkor jön a fuccs.

MÁRTA: És a versenyem? Ki mit tippel? Moet. Leclerc Briant...

ÉVA: Az is francia?

MÁRTA: Naná! Aki kitalálja, melyik a Moet, és melyik Leclerc Briant... az... hát... titok, hogy mi a díj... De meglepetés. Nagy! Gyerünk! *(Mind isznak.)*

ISTVÁN: Ez Moet.

ZOLTÁN: Én a kedvedért iszom. A gin tonicot szeretem. Azt szoktam inni.

ÉVA: Nyolcat.

ZOLTÁN: Szép szám. Önmagába tér vissza. Moet.

ÉVA: Szerintem az a másik. Amelyiknek keresztneve is van. Te mit mondasz?

MÁRTA: Berúgtál? Én töltöttem őket. Kóstoljuk meg a másikat is! (*Isznak.*)

ÉVA: Te ismered a pezsgők ízt?

MÁRTA: Pistucival a kedvencünk.

ISTVÁN: Neked... Neked, Mártucikácska.

ÉVA: Hasonlítanak. Ha a másik az egyik, akkor ez a másik a Moet.

MÁRTA: (*Nevet.*) Ki lett veletek baszva egy kicsit. Mindkét tálcán Billecat-Salmon volt! Az év pezsgője, sőt a huszadik század győztes pezsgője! Ezernyolcszáztizennyolcban gyártották az első üveget...

ÉVA: Hát ezt meg hogy tudtad megjegyezni?

ISTVÁN: Két tizennyolcas jön egymás után.

MÁRTA: István!

ISTVÁN: Akkor igyuk az egyest, a kettést, ami ugyanaz.

ZOLTÁN: Na, látjátok. Ilyen könnyű néha az egyről a kettőre jutni.

ÉVA: Berúgtál. Akkor mondasz ilyen okosakat.

ZOLTÁN: Neki kellene te is fogj komolyan piálni. Használ. Vagy jegyzetelj. Aztán Mugurunénál csillogsz. Márta, kérek még egy gin tonicot!

MÁRTA: Nem lesz sok?

ZOLTÁN: Ugyan... A barátomat, az egyetlen barátomat ünneplem, a kurva életbe! Most ettem először rántott tintahalat, urak, hölgyek. Nagy nap ez a mai!

ISTVÁN: Én bécsiszeletet kértem.

MÁRTA: Anyuci miért nem süttött a fiacskájának?

ISTVÁN: Anyámat hagyjuk ki a játékból. Legalább ma. Van rá lehetőség?!

MÁRTA: Persze, Pistuka.

ISTVÁN: Nem fejezed be?

MÁRTA: Rááll a nyelvem.

ISTVÁN: A középkorban gyakori volt a nyelv kivágása. Tudtad?

MÁRTA: Nem. Kivágnád?

ISTVÁN: Legyek őszinte?

MÁRTA: Ne.

ZOLTÁN: Mi volna, ha innánk egy picurit?

ÉVA: Egyetértek az előttem felszólalóval... (*Mind a négyen isznak.*)

ZOLTÁN: Én minden házaspárt hathónaponként megkérdeznék. Érez örömet, amikor a másik után kattant a zár? Reggel, amikor indul dolgozni? Nagy kő esik le a szívéről?

ISTVÁN: Én továbbmennék...

MÁRTA: Ne menj tovább! Ismerlek. Kérlek. Ma tulajdonképpen téged... Az Isten szerelmére...

ISTVÁN: Szépen mondtad, csillagom.

ZOLTÁN: Most hallom először ezt a csillagomot.

MÁRTA: Én is ritkán. Hullócsillag... Az vagyok... (*Csend. Isznak.*)

ISTVÁN: Ez a francia lötyty még költőnőt farag belőled reggelre. Márta hullócsillag, Zoli, te vagy Mars, Éva Vénusz. Remélem, megfelel.

ÉVA: Jaj, nagyon. És te?

ISTVÁN: Én vagyok a csillagász. Kepler.

ZOLTÁN: Most már csak azt kellene megtudni, hogy melyik isten melyik istennőbe habarodott bele. Valamikor azt is tudtam, hogy Héra. Régész akartam lenni. Anno.

ÉVA: Anno. Micsoda?

ZOLTÁN: Ne fáraszd magad!

ISTVÁN: Héra Kronosz lánya, Homérosz szerint Zeusz karjaiban hált.

ÉVA: Basztak...

ISTVÁN: Homérosz szebben mondja. Azt hiszem, az Iliászban. Igen... ott...

ÉVA: Hogy ezt én eddig nem tudtam! El fogom olvasni.

ZOLTÁN: Több száz oldal.

ÉVA: Megkeresem azt a részt, ahol dugnak.

ZOLTÁN: Hogy?

ÉVA: Na ez az. Sebaj. Megszövöm. Faliszőnyeg, kétszer egyes. Most a nagyobbakat keresik. De vajon ez a Zeusz magas volt, vagy csak középtermetű?

ZOLTÁN: Hátha, ha találsz valahol róla egy fényképet, még mielőtt elvitték katonának... *(A két férfi röhög. Isznak.)*

MÁRTA: Miért nem hagyod abba, Zoli?

ZOLTÁN: Mit?

ISTVÁN: Egyes források szerint Héra úgy szülte, hogy magától esett teherbe. És iszonyatosan kegyetlen volt a Zeusz szeretőivel. És azok voltak jócskán... földiek is... A szeretők gyermekeit sem kímélte. Két kígyót küldött a gyermek Héraklészre például. Később megbékült vele, feleségül adta hozzá a lányát, Hébét.

ÉVA: Az ásványvíz. Nem nagyon lehet kapni. Régen lehetett.

ZOLTÁN: Kedvesem, ha ivás avagy beszélhetnék törne rád, válaszd az ivást. Mindnyájan jobban járunk.

ÉVA: Te már nem is szeretsz. *(Pityereg.)*

ZOLTÁN: Én??? Egyre jobban. Főleg, amikor hajnalodik.

ÉVA: Még csak kettő.

ZOLTÁN: Az még nem hajnal.

ÉVA: Te már nem szeretsz...

ZOLTÁN: Néhány óra, csillagom. És jön a rózsaujjú hajnal.

ISTVÁN: Ez Shakespeare vagy Homérosz???

ZOLTÁN: Tudja a tököm.

MÁRTA: Tehénszemű Héra... Homérosz...

ÉVA: Ez ugyanaz a Héra?

ZOLTÁN: Nem, az ikertestvére. *(Iszik.)*

ÉVA: Hülyének nézel. Unom.

ISTVÁN: Shakespeare. Talán. Bazd meg. Ezeket azért nem kellene elfelejteni.

ÉVA: S ha tudni akarsz... Ha tudni akarsz...

ZOLTÁN: Nem akarom tudni.

ÉVA: Huszonkét napja. Hajnal, nem hajnal. Semmi... A nagy semmi. Csak sóhajtozol... Ha tudni akarsz...

ZOLTÁN: Az fuccs...Tudod, babám? A huszonegy a nyerő... Isten éltesen még egyszer, barátom! (*Iszik, Istvánnal koccint, mindketten isznak.*) Sose béküljünk ki!

MÁRTA: Hogyhogy?

ZOLTÁN: Hát soha nem veszünk össze. Homoródalmáson koccintott így velem a kocsmáros, okos, nem? Elsőre én sem értettem, aztán megmagyarázta. Rendes román rumot ittunk. Egy literrel. Hát sohasem veszünk össze... Más nyelven beszélünk hajnalban, Évike. Én sóhajtozom, te horkolsz. Kvittek vagyunk. Pontosabban hajnalban is. (*Iszik.*)

ISTVÁN: Nem az alvás a gond. Az ébrenlét.

MÁRTA: Ez így igaz.

ISTVÁN: Ezt meg hogy értsem? Ezt a szomorú igazat? Amit mondtál.

MÁRTA: Mondjam?

ISTVÁN: Születésnapom van, nem? Mondj, amit csak akarsz! Mindent, amit hiszel, hogy mondanod kell.

MÁRTA: Amikor kettőre kell mennem, s te háromnegyed nyolckor elmész, van nap, hogy amikor kattán a zár, megkönnyebbülök. Kő esik le a szívemről. Isten éltesen, szerelmem! (*Megcsókolja, leül.*)

ISTVÁN: Gyakran van ez a kőhullás?

MÁRTA: Gyakran. Nem függ össze semmivel.

ÉVA: Menjünk haza...

ISTVÁN: Én meg kábé két éve behunyom a szemem, amikor kijössz a fürdőszobából. Olyankor. Pláne.

ZOLTÁN: Menjünk haza!

ISTVÁN: Senki, sehova. Ünnepelünk, nem? Viviszekcióval egybekötve, eme hajnali órán.

ÉVA: Milyen szekcióval?

ZOLTÁN: Úristen...

MÁRTA: Meghíztam?

ISTVÁN: Nem.

MÁRTA: Lefogytam? A melleim...

ISTVÁN: Nem, nem, nem. Amikor először megláttalak... Hát... Az maga volt a gyönyörűség. Úristen, ez a bomba nő az

enyém? Aztán telt el idő. Néztelek. Jöttél meztelenül. Ez a nő a feleségem – gondoltam. Most nyílik az ajtó, behunyom a szemem. Hát csak most volt kedd...

MÁRTA: Vasárnap. Nem kedd.

ISTVÁN: Nem mindegy?

MÁRTA: Neked igen. Nekem nem. Én szeretlek.

ISTVÁN: Ez mit jelent?

MÁRTA: Önmagát jelenti. Hogy én... áj, szeretlek téged. Áj lát jó. Hogy ez szerelem.

ISTVÁN: Pillanat... Egy röpké pillanat... Ha te szeretsz engem, az még nem szerelem. Te szeretsz engem. Pont. Ha én szeretlek téged, még az sem szerelem. Én szeretlek téged. Pont. Ha mindketten szeretjük egymást, még az sem szerelem. *(Iszik.)* A szerelem az az áldott állapot, amikor egyszerre egy férfi és egy nő együtt állnak a máglyán. És esetleg fogják egymás kezét. Megismételhetetlen, egyedi alkalom. Együttégés.

ÉVA: Min állnak együtt?

ZOLTÁN: Maradj nyugton!

ÉVA: Ezt a kutyának szoktad mondani...

MÁRTA: Máglya?

ISTVÁN: Máglya.

MÁRTA: S ha már nincs? Esetleg nem is volt?

ISTVÁN: Volt.

MÁRTA: Te álltál rajta?

ISTVÁN: Egyszer.

MÁRTA: Soha nem mondtad.

ISTVÁN: Nem véletlenül.

MÁRTA: Mikor?

ISTVÁN: Amikor Hannibál átkelt az Alpokon.

MÁRTA: Viccelsz? Ezzel viccelsz?

ISTVÁN: Igen. A helyedben nem akarnám hallani. Na meg az sem kismiska, hogy soha senkinek nem mondtam el, csak édesanyámnak.

MÁRTA: Mikor történt?

ISTVÁN: Húsz éve. Nem is. Harminc. Nem mindegy?

MÁRTA: Tulajdonképpen mindegy. Hol?

ISTVÁN: Kolozsváron. Negyedéves voltam. Ő másodéves... Igen... Őt szerettem, és ő is engem, aztán az egyetemmel elmentünk egy régészeti táborba, húsz kilométerre egy falutól, a buszunk lerobbant, és péntek helyett hétfőn érkeztem meg, telefon akkor sehol, majd' megőrültem, felrohantam a bentlakásba, nem volt ott, üzenetet hagytam, tízkor vártam a Béke téren a könyvtár előtt, a szokott helyünkön, lassan jött lefele, és a járásán láttam, hogy már nem szeret, Béla, kérdeztem, mert láttam őket szombaton a buliban sugdosódni, igen, de nem csaltalak meg, esküszöm, csak mindennap megvárt egy szál rózsával, az este felmentem hozzá, nem feküdtem le vele, te vagy az életem, tudod, gyere, siessünk hozzád, égek el, rohantunk hazáig, szeretkeztünk életre-halálra, mint a fuldoklók, focballvébé volt, tizenegykor kezdődött az elődöntő, én állat háromnegyedkor átmentem a szomszédba nézni a meccset, Ilona hosszan nézett, mikor van vége, életem, kérdezte, másfél óra, mondtam, aztán volt hosszabbítás, bementem a szobába, a párnám nedves volt, szeretkeztünk, megölelt, úgy aludtunk el, hajnalban felébredtem, mellettem üres volt az ágy, megállt a szívem, aztán kopogtak az ablakon, Béla és Ilona álltak egymás mellett, Ilona frissen mosott hajjal, kicsit kifestve, ne haragudj, hazudtam, az este lefeküdtem Bélával, mondta Ilona, fogták egymás kezét, kellene beszéljünk, motyogta a pasi, fogd be, Béla hátralépett, Ilonának eleredtek a könnyei, elindultak, én felkaptam a kabátomat, kirohantam, kinyitottam a kaput, Ilona úgy ment, hogy végig hátrafele nézett, Béla vonszolta, a saroknál eltűntek, bezártam a kaput, léptem vagy hármat, aztán elsötétült minden, elvesztettem az eszméletemet huszonévesen, teljesen egészségesen, arra tértem magamhoz, hogy fekszem a hideg betonon, bementem a fürdőszobába, beálltam a zuhany alá, a homlokomról lehorzsolódott a bőr, s azon gondolkoztam, hogy hogyan öljem meg magam. Álltam a vízszög alatt, csorogtak a könnyeim. Kopogtak az ablakon, megtörölköztem, kifutottam. Úristen, visszajött!... Édesanyám állt az utcán, kezében kosár, ételhordó. Az öt év alatt, amíg Kolozsvá-

ron tanultam, kétszer jött el meglátogatni engem. Aznap először. Bejött, sírtam, átölelt, elmondta mindent, simogatott, vigasztalt, eredetileg aznap, pénteken haza akart utazni, de felhívta édesapámat, a kicsi fiadnak szüksége van rám, ennyit mondott, és hétfő reggelig maradt. Ott, az esőben az állomáson, amikor édesanyámnak integettem, döntöttem el, hogy élni fogok. Tizen-nyolc évre rá találkoztunk a színházban Ilonával, ő a férjével volt, én veled, két órán át egymást néztük, nem az előadást. *(Márta egyből felhajt egy pohár pezsgőt, a poharat a sarokba vágja, visszafordul, és a férje elé köp a földre.)*

ISTVÁN: Kösz, doktor néni... Értem én. Téged másodszorra szerettelek elsőre. A dobogóra felálltál, de a Himnuszt nem neked játszották.

MÁRTA: Hazug állat.

ZOLTÁN: Ez ok az ivásra. *(Mind a négyen isznak, Éva az ezüstitálcát vágja a falhoz.)* Megbolondultál, elment a szép eszed?

ÉVA: Nem törekeny. Ha tudnék, sírnék.

ZOLTÁN: Te minden amerikai szaron bögsz, amit nézel, néha egész éjjel.

ÉVA: Mert horkolsz.

ZOLTÁN: Menj az anyádba!

ÉVA: Az én édesanyám meghalt, amikor megszülettem. *(Elfutja a könny a szemét.)*

ZOLTÁN: Na látod. Megy ez.

ISTVÁN: Leütlek...

MÁRTA: Megbolondultál? Seggfej.

ÉVA: Részeg. De nem akar bántani. Ugye, Zoltán?

ZOLTÁN: Hát persze.

ÉVA: Tudtam... Azért nem vagy te olyan.

ZOLTÁN: De. Olyan vagyok.

ISTVÁN: Ezt hagyjuk...

ÉVA: Milyen?

ZOLTÁN: Néha elgondolkodom, hogy mit vétettem én az Istennek, hogy egy ilyen hülye fehérnépet akasztott a nyakamba.

ÉVA: *(Szembe önti egy pohár pezsgővel.)* Mocsok.

ZOLTÁN: Ez mi volt?

ÉVA: Meglepetés.

MÁRTA: (*Ő is szembe önti.*) Ez a második. Ez is meglepetés, ugye Zoli?

ZOLTÁN: (*Letöröli a zsebkendőjével az arcát.*) Hát, ennyi kedvesség után én is tartogatok számotokra egy meglepetést! Mondhatom?

MÁRTA: Mondjad!

ZOLTÁN: Két Covid tesztet lett pozitív. Négy nap alatt. A második eredményt ma reggel közölték...

ÉVA: Ūristen! (*Sikolt.*) Ūristen... (*Márta kiejti a kezéből a pezsgőspoharat.*) Hát akkor én kontakt vagyok.

ISTVÁN: Mint a lencse, Évikém, amit a szemükbe dugdosnak. Sőt. Ez aztán igazi ok az ivásra! Egészségedre, Zolikám! (*A két férfi iszik, Márta szedegeti az üvegcserepeket, Éva döbbenet ül, nem mozdul. Csend. Sötétség. Zene.*)

MÁSODIK KÉP

(1380, Genova, a pestis tombol a városban. Nyomorúságos szobában asztal, rozoga székek. A földön edények, ezekbe gyűjtik az esővizet. A falon kereszt, előtte gyertya ég. Két ágyban két nő fekszik, Márta és Éva, aki állapotos. Arcukon a bubópestis szörnyű jelei. A földön rongykupacokon ül két férfi, Stefano (István) és Salvatore (Zoltán). Esteledik. Fény fentről hatol be, tudniillik a város a pestisesek házainak tetejét leszedette, hogy a beteg levegő arra távozzon. Ajtó, ablak beszegezve. Csend.)

STEFANO: Elég csendes lett ez a mi utcánk, Salvatore. Egy hét, na, mondjuk kettő, s ez lesz a sokadik teljesen csendes utca a városban.

SALVATORE: Csak ez a bűz...

STEFANO: Megszoktam. A többi a keselyűk dolga. Mire a hullaszállítók betörik az ajtókat, sok helyen már csak csontokat találnak. Hárman, négyen repülnek be a nyitott tetőkön keresztül... Láttam, amikor még járhattam az utcán. Két hete? Három?

EVA: Harmincadik nap ez a mai. Még élünk. Csak Marta és én vagyunk betegek. Remélem, a magzat...

SALVATORE: Imádkoznék, de ráz a hideg reggel óta... Forrónak érzem a fejem... Stefano... Kezdődik.

EVA: Az arcodon nem látszik semmi. Van valahol kék véraláfutás a testeden? Martánál, no meg nálam is így kezdődött. Aztán jönnek a hólyagok, sebek. Meg vért hánysz. Mi még nem jutottunk oda... S aztán kész. Így mondták az asszonyok a piacon. Még... akkoriban... *(Elmosolyodik, a hasára teszi a kezét.)* Hoppá! Rúgott egyet. Most még egyet. Él. Valamiért haragszik. Remélem, őt nem érinti ez a borzalom. Hogy élni fog. Rendes életet.

STEFANO: Ránk gyűjtják a házat. Így fertőz a legkevésbé. Nincs ember. Se hullaszállító, se orvos...

EVA: Orvos az volt egy. Csőrös álarc volt rajta, egy rúddal megbökdösött, nézelődött, itt voltatok ti is, ahol egy az, ott mindenki az. Ilyesmit motyogott, öt perc múlva jöttek a porkolábok, beszegeztek ajtót, ablakot.

STEFANO: Estére lecsapatták a ház tetejét, hogy a beteg levegő arra áramoljon. És bedobtak három vizesömlőt, hat kenyeret. Elég néhány napra. Egy éjjel esett az eső. Azóta is nedves minden.

EVA: Pedig, amit lehetett, Marta eldugott az asztal alá, hogy ne ázzon.

SALVATORE: Minden három napban beordítanak, hogy kell-e még víz meg kenyér. Ezek addig dobálnak, amíg mi vissza tudunk ordítani. Ha majd csak hörögni lesz erőnk, akkor se víz, se kenyér.

STEFANO: Akkor négy pestises éhenhal. Vagy négy éhező meghal pestisben. Más megoldás nincs.

EVA: És ha havazni fog?

SALVATORE: Nálunk ritkán havazik, asszony.

EVA: És ha mégis?

MARTA: *(Felül.)* Akkor csinálunk hóembert. *(Feláll, elmegy a tükörig, nézi magát, a sebeit, leakasztja a tükröt, földhöz csapja.)* Dögölj meg. *(Visszafekszik, a többieknek háttal.)*

EVA: Ez nem jó. Ez nem jó. (*Nézi a földön fekvő tükördarabokat.*) Eddig egy borzalmat láttam, ha tükörbe néztem. Tán a múlt héten... Igen... hétfőn, estefele... Hajnalig sírtam. Most sok kicsiben látom ugyanazt. Itt, a lábam előtt. Ezek a sebek... kicsiben is... Borzalom!

STEFANO: Mind a két szomszéd elcsendesedett. Ott gyerekek is voltak. Isabella hegedült, áthallatszott. Federico, a bátyja meg énekelt is. Az apjuk sokat volt a tengeren. Az anyjuk meg... Hagyjuk... Nekünk nem adott a Teremtő gyermeket.

MARTA: Elvetéltem. Aztán meg nem maradtam terhes. Azt mondtuk, erről soha nem beszélünk... Megígérted! Megesküdtél!

STEFANO: Szerintem most már szabad a vásár... Két nap? Két hét? Most már bátran kimondhatunk mindent. Azután nehéz lesz... A pokolból vajon fel lehet ordítani a mennyországba? Hogy például a feleségemet keresem...

MARTA: Vagy az első szerelmedet. Azt a hatalmasat, aki kurva lett Marseille-ben. Felült a kikötőben egy hajóra, elvitték Marseille-be. Gondolom, nem ingyen.

STEFANO: Erről sem beszélünk. Megesküdtél. Te ezeket honnan tudod?

MARTA: Sokat járok a kikötőbe, veszek neked hatlat. Ott üldögelnek a feleségek, nézik a tengert, várják a férjeiket, van, aki iszonyatosan messziről megismeri azt a hajót, amelyiken a férje szolgál. Az árbócokról, és hogy a torkában kezd verni a szíve. És beszélgetnek. Még azt is tudom, hogy mi volt a neve. Giulia... Csókold meg a seggit. (*Visszafekszik, a többieknek háttal.*)

EVA: S ha mind meghalunk, akkor most mindenki elmondhat mindent?

SALVATORE: Nem ajánlom.

EVA: De ha el akarok mondani egyet. Egyetlen egyet, Salvatore!

SALVATORE: Mit, Eva, mit? Szűz voltál a nászéjszakán... Milyen titkod lehet?

EVA: Hát például az, hogy nem voltam szűz. (*Marta felül.*) Donna Viola kitanított. Egy fél almát használtam. Azt mondtam, fújd el a lámpát, aztán egy pillanat alatt ellöktelek az egyik kezemmel, a másikkal kivettem az almát, te próbálkoztál, én felsikoltottam, s azzal meg is voltunk. Hajnalban, amikor aludtál, egy kicsi tüvel megszúrtam az ujjamat, kicsit összevéreztem a lepedőt, aztán csak feküdtem, hallgattam, ahogy horkolsz, és arra gondoltam, hogy ezzel az alakkal kell élnem. Kimentem az udvarra, csepergett az eső. Oda is kihallatszott a horkolásod. Álltam, álltam, aztán fájni kezdett a lábam. Visszamentem.

SALVATORE: Ha jelenteném, megköveznének. Megérdemelnéd. Vagy át is vághatnám a torkod.

EVA: Nekem? Nézz rám. (*Salvatore felé fordul, fény hull az arcára, kezét a hasára teszi.*)

SALVATORE: Úristen.

EVA: Bizony. (*Salvatore odamegy, leül az ágyra, a felesége fejét az ölébe veszi.*)

SALVATORE: Nyugodj meg, a vonásaid nem változtak. A seb meg beforr.

EVA: De megmarad a nyoma. A heg. Azt nem lehet simogatni, esetleg behunyt szemmel.

SALVATORE: Úgy érzem, már nincs lázad. Jobban vagy?

EVA: Nem ráz a hideg. Meg tegnap reggel hánytam utoljára...

SALVATORE: Meg fogsz gyógyulni. Érzem.

EVA: Én meg azt, hogy...

SALVATORE: Hallgass, Márta! Van még vérszívó?

MARTA: Kilenc. Mondják, kiszívja a rossz vért. Egy ezüstér' adtak húszat vagy egy hónapja... De sokáig elél... Vízben kell tartani.

SALVATORE: Az enyémet tedd majd az asszonyra.

EVA: Remegsz, Salvatore... S forró a kezed.

STEFANO: Igyál sok vizet! Amíg van.

SALVATORE: Este hoznak... Bedobálnak annyi tömlőt, ahány hang hallatszik. Meg annyi kenyeret.

STEFANO: De az asszonyaink már nemigen tudnak ordítani.

MARTA: Majd visítok.

SALVATORE: És ki volt az első? Vagy kik voltak az elsők... Mert hátha... (*Csend.*)

EVA: Emilio. A pap fia.

MARTA: A pap fia?

EVA: Igen. Pontosan.

MARTA: A pap fia? A papnak Itáliában nem lehet fia. Cölibátus van. Tiltottak a testi örömök.

EVA: De hát ezt az egész negyed tudta. Lánya is van.

MARTA: És nem átkozta ki az egyháza?

EVA: Nem. Mindenki tudta, senki se mondta. És a két gyerek két anyától van...

MARTA: Legalább törődik velük az a kurafi?

EVA: A lányát bedugta egy zárdába, kilencévesen. A fiúról nem tudok semmit. Az öreg még prédikál.

SALVATORE: Honnan tudod?

EVA: Ha anyámhoz megyek, sok minden szóba kerül. Szép, sápadt arca volt. Mindig mellém térdelt a misén. Göndör, fekete haja volt, és amikor felállt, mindig hagyott valami édességet. Nem mondta, hogy az enyém, de mindig elvettem. Egyszer sokáig mellettem maradt. Megvárta, amíg kiürül a templom, körülnézett, benyúlt a szoknyám alá. Simogatott. Nagyon jól esett. Elmelegedtem. Megsimogatta a mellem, belecsókolt a nyakamba, és kiment. Én...

SALVATORE: A templomban? A kurva anyját! Még él?

EVA: Nem mindegy? A régi kikötőben laktunk, az apja a Santa Maria Della Costa papja volt.

SALVATORE: Megkeresem, ha élve innen kikerülök.

MARTA: Ha kikerülsz... És mit akarsz csinálni vele, Salvatore?

SALVATORE: Elvágom a nyakát. Mint anyám a csirkének.

MARTA: Felakasztanak.

SALVATORE: Akkor szembeköpöm, ott a templomban, a hívei előtt, a kurva mocskos disznaját.

MARTA: És ha nem találsz meg? Ha esetleg nem pap? Nem minden pap fia pap...

STEFANO: Helyes megállapítás.

SALVATORE: Te mit tennél?

STEFANO: Lemosnám a feleségem sebeit langyos vízzel. Aztán tennék a vállára két vérszívót. Aztán imádkoznék sötétedésig.

SALVATORE: Már alig látni.

MARTA: Szép dolgokat kérsz, Stefano. A sorrenddel van baj.

STEFANO: Te imádkozással kezdenéd...

MARTA: Én igen.

STEFANO: De attól nem hűsül a seb, a stigmákat a Sántán égeti az arcainkra. Ez biztos. De lehet a Sántán ellen angyali üdvözlettel harcolni?

MARTA: Lehet. Kell.

SALVATORE: Csak egyik csatát veszítjük el a másik után, minden pestises halott a Sántán győzelme felettünk. És mi már azért is imádkozunk, hogy éjszaka ne essen az eső. Jut eszembe, imádkozom. *(Letérdel, mormolva, halkán imádkozik.)* Éretted, Eva.

EVA: *(Felül, aztán feláll, járka fel-alá. A kezét az arca előtt tartja.)* Mi lenne, mi lenne, ha mind a négyen együtt imádkoznánk? Vagy nem is... Ha egész Genova egyszerre térdelne le, és kezdené el a Miatyánkot? Amikor harangoznak. Nem süketülne bele a Sántán? Nem rohanna visítva a Pokolba? Gyerekek, kezdjük el, mi... Mi négyen.

STEFANO: Miért ne? Időnk, az van. Kinek ennyi, kinek annyi. Vesztenivalónk... az nincs.

MARTA: Már gyógyultak meg, például a pápa. *(Letérdelnek, imádkoznak mind a négyen. Salvatore eldől. Felnyalábolják, lefektetik nagyon gyorsan, Eva megitatja, Salvatore kinyitja a szemét.)*

- SALVATORE: Ma csütörtök van?
- Eva: Igen, kedvesem... Csütörtök.
- SALVATORE: Mi Genovában vagyunk? Te ki vagy? És a narancsom hova gurult?
- MARTA: Úristen. Stefano...
- STEFANO: Van ilyen tünet.
- EVA: Én a feleséged vagyok, lelkem, gyereket szülsz neked. Utolsó hónap... (*Ráteszi a kezét Salvatore homlokára.*) Rettenetesen forró...
- SALVATORE: Miért könnyes a szemed? Kutyabajom. (*Felül, visszazuhan, nincs magánál.*)
- EVA: Meghal. És nincsenek is sebei.
- STEFANO: Nem törvény.
- MARTA: Mondta a doktor, hogy tény, senki sem tud semmi biztosat. Nem mindenkit öl meg, válogat. Nincsenek törvényei. Nekem például sebeim vannak, lázam már második napja nincs.
- STEFANO: Vérszívó, langyos borogatás, imádság.
- EVA: Nekem nem nagyon használt.
- MARTA: Nekem semmit.
- STEFANO: Élünk. Manapság nagy szó. Mind azt nézem, ha az asztalra ráténnék egy széket, arra még egyet, s felmásznék... Ki tudnék látni.
- MARTA: Kitörnéd a nyakad. És mégis mit remélsz? Mit szeretnél látni? Virágzó fügefaligetet, meztelen nőket, akik hárfát pengetnek?
- STEFANO: Egy gyereket vagy egy öregasszonyt, aki megy, tud menni. Hátha már eltűntek az árokból a...
- MARTA: Ne szédítsd magad, a pestis tombol. Kint, bent, mindenhol... Mi vagyunk az egyetlen látnivaló. Én, a sebhelyes, rút arccal, a hólyagos, kékfoltos combjaimmal. Meg Eva. És a barátod, akinek elmentek otthonról.
- EVA: Ez mit jelent?
- MARTA: Nálunk a faluban arra mondták, aki megbolondult egy kicsit vagy teljesen.

- EVA: Nem hallottam soha.
- STEFANO: Én sem.
- MARTA: Jó pap holtig tanul.
- STEFANO: Hát még a pap fia... Milyen szépen citerázhatott az ágyékodon. (*Elneveti magát. Énekel, lalalalala.*) Ezt citerázta? Vagy nem is citera volt? Dobverő?
- EVA: Se nem citera, se nem dobverő. Ha tudni akarod, egyszer belopódtunk a templomba, és akkor néhány percig orgonált nekem. Sötétben is megtalálta a billentyűket... Az ám...
- STEFANO: Előtte vagy utána? (*Eva nem válaszol.*) Aha. Közben. (*Hahotázik, Marta vele nevet.*)
- MARTA: Hagyd már abba!
- EVA: Nem is volt semmiféle dobverő. (*Salvatore megmozdul, kinyitja a szemét.*)
- SALVATORE: Ha meggyógyulok, megkeresem, vérét veszem! Esküszöm... Miért fekszem az ágyban?
- STEFANO: Imádkoztunk, és te elájultál, Salvatore.
- SALVATORE: Mit imádkoztunk?
- EVA: Mit? A Miatyánkot. Aztán eldőltem, csukva volt a szemed, amikor kinyitottad, azt kérdezted, hogy milyen nap van ma.
- SALVATORE: Milyen nap van ma?
- EVA: Csütörtök. Jobban vagy?
- SALVATORE: Kutyabajom. Az imától el lehet dőlni?
- MARTA: Attól nem. A pestistől igen. Ezerfajta tünetet okoz.
- SALVATORE: Ez tegnap volt, emlékszem. A templomban, akik imádkoznak, miért nem dőlnek el, amikor azt mondják, ámen? Vagy közbe. Például: ne vígy minket a kísértésbe. Ottan jól lehetne dőlni. Amikor felültem az előbb, akkor jutott eszembe, hát az, hogy engem az Úristen visz kísértésbe, az nem egy marhaság? Hát nem a Sátán kísért? Az Úr? Hát engem nem kísértett soha. Téged igen, Eva?
- EVA: Az Úr, hát ő személyesen nem, soha... Nem jutottunk az ámenig, amikor elájultál, tudtad?

SALVATORE: És ha eljutottunk volna? Utána már nincs ájulás? Aki eljut az ámenig, az megszabadul valami rossztól? A Gonosztól?

MARTA: Nincs összefüggés az ámen és a betegség között.

STEFANO: De van. Mindkettőt Isten rendeli.

MARTA: Eretnek gondolat...

STEFANO: Attól még lehet igaz.

MARTA: Ha megtudja a diakónus urunk, amiket beszélsz, kiátkoz.

STEFANO: Kitől tudná meg, asszony? És ha meghalt?

MARTA: Van helyette más.

STEFANO: És ha ő is meghalt?

EVA: Nálunk csak a fél utca élt már csak, amikor eljöttünk hozzátok. És itt maradtunk.

SALVATORE: Örökre. Imádkozzunk. Ez az egyetlen értelmes dolog, amit egy pestises tehet. Imádkozik.

EVA: Nem az orvost várja?

SALVATORE: Ide? És ha jönne? Berepülne. Fentről? Be nem merne jönni, csak bottal bökdösött, amikor itt járt. S aztán jött a kezelés hamar. Bedeszkáztattak ajtót, ablakot.

EVA: Én nem imádkozom.

MARTA: Tessék?

EVA: Mi a haszna? Megfájdul a térdem.

MARTA: A lelked imádkozik.

EVA: De a térdem fáj! Meg égnek a sebeim! Meg egyszerre kell ennem, meg hánynom, meg... Nem imádkozom. Nem jó gyógyszer. És néha megrúg a kicsifiam.

SALVATORE: S ha kislány?

EVA: Olyan mindegy. Rosalina. Vagy Lorenzo.

SALVATORE: Giulietta vagy Angelo.

EVA: Rosalinda.

SALVATORE: Giulietta, én vagyok az apja! Akkor holnap vasárnap. Ha... Milyen szépen hegedül a szomszéd. Amikor ordítottak neki, hogy Niccolo, kell kenyér, víz, krumpli? Mindig

hegedűvel válaszolt. El tudta hegedülni azt, hogy igen. Még Rómában is hegedült.

STEFANO: Van olyan festőművész, aki minden templomi freskójában azt mondja Jézusnak, a Teremtőnek, hogy igen. Igen... Ez a művészet. Azt mondani Istennek, hogy igen. Egy árva hegedűvel, ecsettel, költeménnyel.

SALVATORE: Azt mondta, hogy a hálnak a fejéből főztek levest.

EVA: Kicsoda?

SALVATORE: Hát ő.

MARTA: Milyen hirtelen változik minden ettől az átkozott pestistől. Van, aki átkozódva fut Isten akarata elől, van, aki térden könyörög, napestig. Szakad ketté a világ. Van, aki imádkozik, van, aki nem.

STEFANO: És van, aki meghal. Tulajdonképpen egy irányba lohol boldog, boldogtalan, pap, orvos, beteg, hívő, eretnek. Isten ránk bocsátotta a pestist.

SALVATORE: És ha nem Isten?

STEFANO: Tessék?!

SALVATORE: Ha, mondjuk, például a Teremtő egy időre átadta a dolgok intézését a Sátánnak? Ha kiegyeztek? Ha belefáradt, ha minden reménytelen? Ha szabadságot vett ki?

MARTA: (Üvölt.) Salvatore! Megőrültél?

SALVATORE: (Visszaüvölt.) És ha a Teremtő és a Sátán négykezes citeráznak az emberek hátán? (Térdrerogy. Zokog, ököl-lel csapkodja a saját fejét. Eva lefogja, átöleli.) Uram, Teremtőm, elvetted az eszemet, bocsáss meg, bocsáss meg, sok pestises megőrül, nézz rám, én az egyik vagyok közülük, egy semmi, egy senki! Bocsáss meg nekem, hívő, bűnös szolgáló. (Lassan megnyugszik.) Én, Salvatore Canucci, kérlek, bocsáss meg nekem. (Imádkozik, latinul, mormolva, felkászálódik, elmegy az ágyig, ledől.)

Ugye ma csütörtök? (Csend.)

MARTA: Megfulladok. Megőrülök.

STEFANO: Kimondta, amit gondolt. Amit mind gondolunk. Néha. Csak fogjuk a szánkat.

- MARTA: Te is, Stefano? Könyörgöm!
- STEFANO: Néha.
- EVA: Én sokszor. Ha van... Ő... Meg az a másik... Ők nem betegszenek meg soha?
- STEFANO: *(Elneveti magát.)* Ilyen kérdés sem jutott senkinek az agyába, Eva. Tényleg... A Teremtő nem szokott köhögni?
- MARTA: Stefano!!!
- STEFANO: S a Sátán soha nem szarik maga alá?
- EVA: És amíg tojik, legalább békén hagyna minket. *(Ő is nevet.)*
- MARTA: Megőrültetek. Egy elmebeteg és két örült. Egy percig sem maradok tovább.
- STEFANO: És merre indulsz, asszony? Hol a remény?
- MARTA: Fent... Odafent... Kigondoltam. Asztal, szék, ráállok, hátha elérem a tető szélét. És ha kinézek, ha ki tudok nézni... Uramisten! *(Lázás gyorsasággal az asztalra tesz egy széket, arra még egyet, lassan, óvatosan mászik felfele, Stefano és Eva döbbenetben nézik, Salvatore is feltápszkodik. Marta a felső széken, egy tenyérnyi hiányzik attól, hogy elérje a tető szélét, és talán ki tudjon nézni, legjobb esetben kimászni. Csend.)* Nem megy. Pedig...
- STEFANO: Várj! Gyere, Salvatore! Eva... Megfogjuk az asztalt, megemeljük. Lassan, nagyon lassan...
- MARTA: Lezuhanok, Stefano. Indulok le.
- STEFANO: Kifoglak. Gyerünk. *(Nagyon lassan mindhárman megemelik az asztalt, Marta eléri a tetőt, kimászik, eltűnik a szemünk előtt.)*
- MARTA: *(Kívülről hallatszik a hangja.)* Teremtő Istenem! Várjatok! Hamar megjövök! *(Eva, Stefano és Salvatore letelepednek.)*
- EVA: Hogy-hogy várjuk meg? Nem értem. Hát hova a szemünk világába mehetnénk? Mondja meg már valaki!
- STEFANO: Hát, hogy méltóztassunk nem meghalni. Amíg vissza nem jön.
- SALVATORE: Két dolog biztos. Ma csütörtök. És van Isten.

HARMADIK KÉP

(Szín, mint az első képben, bőrgarnitúra stb. Leonard Cohen énekel. Odakint pirkad. Márta táncol, egyedül.)

ISTVÁN: Akkor én most két hétig kell nézzelek. Házi karantén. Remek.

MÁRTA: Dögölj meg, drágám! Két hét alatt, ha nagyon igyekszel, elkaphatod, csepp szerencsével el is patkolsz. Akkor nem kell nézned engem. Ahogy jövök ki a fürdőszobából. Gondolom, ha feldobod a talpad. Egyébként még vannak szobák... Ülhetnél a kamrában is, bámulnád az anyukád eltette, rég megkövesedett baracklekvárokat. Szébbek, mint én... Főleg meztelenül.

ISTVÁN: Szép csendben beseggeltél, édesem. Megittál vagy tíz pohár pezsgőt. De ehhez az 'elpatkolsz'-hoz gratulálok, hányasod volt magyarból, édes?

MÁRTA: (Cohennel együtt énekli a Halleluja refrénjét.) *Halleluja, halleluja!* (Leül.) Vajon hármunk közül ki kapja el elsőnek? Hát Éva, Zoli ma is csókolgatott Téged.

ÉVA: Engem is.

MÁRTA: Tessék?

ÉVA: Engem is.

MÁRTA: És még kit?

ÉVA: Hát nem Istvánt.

MÁRTA: Nem értem.

ÉVA: Megmagyarázzam?

MÁRTA: Kérlek... Biztos jó sztori.

ÉVA: Az tuti. Moldován nénihez a blokkba minden hétfőn reggel fél nyolckor berontasz, felviharzol az emeletre, Zsuzsi, a gyógyszerész barátnőd lerohan, egy perc múlva Zoltán felrohan. Fél tízkor lopakodtok le, külön-külön. Erős parfüm-illat marad a lépcsőházban, Moldován néni kidugja a fejét, és szagolgatja. Még egy félóra múlva is. Szereti... Francia szag, azt mondja. (Csend.) És még azt, hogy egyszer a drogériában eltörött egy üveg parfüm, annak volt ilyen illata, de világra ilyen. (Csend. Senki nem mozdul. A Cohen-számnak is vége.)

ISTVÁN: Matematikailag minimum négy lehetőség között választhatok e romantikus hajnali órán. Egy: leütlek téged, barátom, főnök uram. Kettő: szájba vágom ezt a ribancot. Három: összeverlek mindkettőtöket. Négy: ülünk, s iszunk tovább. Aztán lesz, ami lesz. Vagy lesz, ami nem lesz... Három éve... Ugye, csillagom?!

MÁRTA: Nagyjából. Márciusban lesz három éve. Honnan tudod?

ISTVÁN: Nem tudom, érzem. Illetve éreztem, nyolcadik érzék. Van, akinél nem működik, van, akinél működik, de vinyogyva dugja homokba a fejét. Gyerek, család, ház, autó stb., stb., stb... Lófasz. Igyunk. *(István, Zoltán és Márta isznak.)*

ÉVA: Köpjük le őket. Te őt, én az enyémet. Van, akinek jobban fáj a pofonnál.

MÁRTA: Te ezt honnan tudod?

ÉVA: Tudom.

MÁRTA: Gratulálok!

ÉVA: Menj a francba! Nem vagy te egy ribanc? Mit gondolsz? És az én férjem: lator, kurvás lator. De most megkaptam, nem is az első eset. Gyanítottam én... Évek óta. Nem ez volt az első eset. Érzem én... Tudom én.

ZOLTÁN: Mit? Mit tudsz te?

ÉVA: A Covidot... Azért kaptad el. Megkaptad, elkaptad, ki tudja, melyik macádtól. És még rám ragasztod. Képes vagy erre is... *(Hirtelen, riadtan.)* Ugye, amióta itt vagyunk, nem köhögtem szárazon?

ZOLTÁN: Se szárazon, se vízen. *(A két férfi röhög, isznak.)*

MÁRTA: Nem kellene hazamennetek?

ZOLTÁN: Nem, Márta. Mehetnének, de anyós, após, Zolika... Azt hiszem, tilos. Vagy ha nem is az, hát...

ISTVÁN: Üljetek a seggeteken nyugodtan, van három szoba. Esetleg alhatsz az én helyemen a virágszálam mellett. Vagy a kettő között. Begyűjtheted szüzességük hímporát. Két virágszál, te a méhecske... Zümmögni tudsz, gondolom.

ZOLTÁN: *(Felugrik, ordít.)* Istvááááán! Menj a lófaszba! Pofán váglak!

ISTVÁN: Anyádat. (*Zoltán visszaül.*)

MÁRTA: És én? (*Csend.*) Kérdeztem valamit.

ISTVÁN: Te, virágszálam? Jön lassan az ősz. Még egy-két méhecske döngicsél itt-ott, de messze elkerülnek.

MÁRTA: Dögölj meg.

ISTVÁN: Mintha már mondtad volna ma éjszaka. Azon igyekszünk. Mind a négyen. Pontosabban, arrafele araszolgatunk. Több-kevesebb sikerrel.

ÉVA: Én olvastam a telefonomban, hogy sokan meggyógyultak, lehet, nem is igaz az egész. Azt is, hogy a nagyhatalmak összefogtak, hogy az öregeket kinyírják. A barátnőm mondta, hogy sokan nem is a Covidba halnak bele, hanem abba az ijedtségbe, amikor megtudják, hogy covidosok. olvastam a fészbukon... Tanárnő... Ő... Tornatanárnő, a férje rendőr.

ISTVÁN: Ő Muguru?

ÉVA: Hülye vagy, Muguru művész, Szile meg rendőr, kapitány! Még nincs ötven. Biza.

ISTVÁN: És te, Zoltán. Ahogy elnézlek, így, pohárral a kezében, te nem vagy sem művész, sem rendőr. Te így, az üres pohárral a kezében. Esküszöm, olyan vagy, mint egy szobor.

ZOLTÁN: Én? Szobor?

ISTVÁN: Most lepleztek le... (*Nevet, iszik, Éva is kacarászik.*)

ÉVA: Tudod mit, Márti? Ül mellé, és esetleg elpróbálhatjátok a Rodin Csókját.

MÁRTA: Szájon váglak, te liba! Te lótetű. Te analfabéta szövő, te....

ISTVÁN: Azért ez a Covid meglepő nyelvi fordulatokat képes produkálni.

ÉVA: (*Felpattan, rohangál ide-oda.*) Ha én lótetű vagyok, akkor te, várj csak, akkor te kacsacsőrű emlős vagy! Még hívj vagy öt ribancot, álljatok fel mind Zoltán mögé, és akkor ti lesztek a Calais-i kurvák. Nem a Calais-i polgárok... Ez is Rodin.

ISTVÁN: Tízés.

ÉVA: Tanultam is, láttam is. Ez a mocskok elvitt Párizs-ba. Egyszer... Nem is bírlak nézni! Pedig tudtam, tudtam, csak így valahogy más. Szégyenesebb.

ISTVÁN: Ilyen szó nincs.

ÉVA: De van. Most mondtam, és te megértetted. Mind megbolondultatok? Csak Zoli covidos!

ZOLTÁN: Ülsz, Éva, ülsz. (*Éva visszaiül.*) Ilyen szó nincs, édesem... És Róma?

ÉVA: Egyszer, Szováta vagy tízszer, Maroshévíz vagy tízszer, Mamaia és Félix... Ezzel kész. Húsz év alatt...

ISTVÁN: Félix az azt jelenti, boldog.

ÉVA: Hogyne. Az egy név. Férfinév.

ZOLTÁN: Tulajdonképpen, István, sokkal egyszerűbb lett minden. Én most vagyok. Létezem. Két hét múlva vagy, na, mondjuk három, vagy vagyok, vagy nem. Ez a járvány emeli a tétet. Mindenben. Mást jelent a szó... Úgy érzem...

ÉVA: Nem értem.

ZOLTÁN: Ha ma egy éve azt mondtam, hogy elviszlek nyaralni, azt majdnem biztosra vehetted, hogy elmegyünk. Maximum Párizs, minimum Félix. Ha most mondom, azt nem vehe- ted biztosra. Ha hinni lehet az adatoknak... Én hiszek. Így már érted?

ÉVA: Igen. És nem akarom.

ZOLTÁN: Mit nem akarsz?

ÉVA: N Nem akarok... Nem akarok... Nem veled menni.

ZOLTÁN: Megeshet. Lázás vagyok, érzem.

MÁRTA: Megmérjük. (*Kimegy, hamar visszajön, a hőmérőt Zoltán beteszi a hóna alá.*)

ZOLTÁN: Ötperces?

MÁRTA: Igen.

ISTVÁN: És addig csend? Nem iszunk semmit?

MÁRTA: Öt percet csak kibírsz?

ISTVÁN: Kinek a kedvéért? Most vagyunk két percnél. Mondhatok olyat is, Zolikám, amitől duplára megy a lázad...

ZOLTÁN: Rólam? Mit? Na, kíváncsi vagyok.

ISTVÁN: Tudom.

ZOLTÁN: Mit tudsz?

ISTVÁN: Mondjam?

ZOLTÁN: Rajta! Bátran!

ISTVÁN: Az ősszel a vállalatnál te sikkasztottad el a négy-százezret. Nem Bihari. Akire rákented. Szakértő, ügyvéd, esetleg urambocsá a szervek. Sokba kerülhetett, de gondolom, Évike az idén Párizs lesz, esetleg Nizza. Félix ugrik... Fogadjunk! (*Márta elveszi a hőmérőt, megnézi.*)

MÁRTA: Harmincnyolc, határeset. Azt mondják, harmincnyolc-ötnél kell telefonálni a házi orvosnak.

ÉVA: Negyed hat, aluszik. Duku doktor, nagyon rendes, fiatal...

ISTVÁN: Muguru ajánlotta, levágom a fejem, ha nem így van.

ÉVA: Undok vagy, tudod?

ISTVÁN: Bizony. Te Évi, nem basz téged véletlenül ez a Muguru? Csak úgy kérdem. Privátilag. Kész. Letelt. Szabad a vásár! (*Iszik egy kortyot.*) Egészségünkre! Gyógyulást, mielőbbi gyógyulást, Zoltán! (*Iszik.*) Te szar, hogy tudsz egyáltalán aludni?

ZOLTÁN: A jobb oldalamon. Úgy egészséges. Téged is bekalculáltunk. Egy százassal. De te nem, te nem, az Istennek se. De inkább hagyj békén. Pozitív vagyok, pozitív... Tudod, ez mit jelent?

ISTVÁN: De nem jelentettelek fel, gyerekkori barátság, én jobbszélső, te balfedezet az ifiknél, aztán Kolozsvár, az egyetem, és most te igazgató, én beosztott... Ha tudnék, hánynék.

ZOLTÁN: Egy tízes leeshet, még nem késtél le semmit. Ez csak a kezdet. Szarul vagyok.

ISTVÁN: Lerúglak a lépcsőn, vagy elmondok mindent az Intézetben. Válassz!

ZOLTÁN: Te nem ezen a világon élsz, bazdmeg. Márta, kérlek, hozz még egy üveg pezsgőt. Hideget! (*Márta kimegy.*) Hátha az segít... Nem mondasz el semmit.

ISTVÁN: Hétfőn kiderül. Ha akarom, vannak bizonyítékok. Nem varrtatok el minden szálat.

ZOLTÁN: Nem derül ki semmi. Karanténban leszünk...

ÉVA: Szóval a férjem kurvás, korrupt gazember. Jól titkoltad. Még a bankkártyádat sem adtad ide soha... Illetve kétszer...

ZOLTÁN: Az egyiket. Mert van három...

ÉVA: Dögölj meg!

(Márta bejön, tölteni akar, Zoltán kezében reszket

a pohár.)

MÁRTA: Nem kapsz többet, lázat mérünk. *(Felveszi az asztalról a lázmérőt, Zoltán beteszi a hóna alá.)*

ISTVÁN: Ha az emberről húsz perc alatt kiderül, hogy van minimum két foltocska a lelkiismeretén. Hát az felviheti azt a fránya lázat.

ÉVA: Te kinek drukkolsz, Pistuka?

ISTVÁN: Pistuka az a kurva nagyanyád.

ÉVA: Rebeka volt, és nem is kurva...

MÁRTA: *(Elveszi a lázmérőt.)* Harminckilenc. Telefonálni kell, a törvény szerint...

ÉVA: Duku doktor még alszik.

ISTVÁN: Hívd fel Mugurut, hogy hívja fel Dukut, hogy hívja fel Zoltánt, mert harminckilenc.

ÉVA: Murgu is alszik.

ZOLTÁN: Mire negyven fok lesz, felébrednek. Quaranta, quaranta cinque. Negyven tizenöt, gémlabda, tudom a teniszből.

ISTVÁN: A quarantából lett a karantén. A középkorban negyven kilométerre vitték ki a városokon kívülre a leprásokat, pestiseseket. Otthagyták őket. Szabadon, víz, kenyér, ennyi. Egy-egy visszatántorgott néhány hét múlva. Volt, aki meggyógyult, gyorsan agyonverték, mert csak a Sátán kiválasztottjai maradtak meg szerintük. Akiknek megbocsátott.

ÉVA: Nem az Isten az, aki mindent megbocsát?

ISTVÁN: Évike drága, talán most hagyhatnánk a hitvitát. Lépní kell!

MÁRTA: Mindig ez volt a gyenge oldalad, nem léptél soha...

ISTVÁN: *(Előveszi a telefonját, hív egy számot.)* Foglalt. *(Újra hív.)* Foglalt, most... hajnalban... Foglalt, foglalt, foglalt...

ÉVA: Olyat is mondott egy szobrász, hogy két napot próbált telefonálni a felesége ügyében. Aztán felvitte direkt a kórházba. Él. Legalábbis tegnap még élt. És tudott magától megszogni, lélegezni, na...

MÁRTA: A középkorban nem létezett a kilométer, az időt mérték, nem az utat. Egy napi járás az hosszú, fertályóra az rövid. Volt napóra, volt vízóra, volt homokóra. Platónnak vízórája volt, Magellánnak minden hajóján tizenkét homokórája.

ÉVA: Vízóránk nekünk is van.

ISTVÁN: Van, amikor léptem, és nem kellett volna.

MÁRTA: Lehet hátrafele is lépni. Vissza.

ISTVÁN: Ez igaz.

MÁRTA: Csak a madarak nem tudnak visszafele repülni. Előre, előre... Minden más állat tud hátrafele is menni.

ISTVÁN: A madár is tud.

MÁRTA: Igen, ha a földön tipeg, totyog. Repülni csak előre lehet.

ÉVA: És a szomszéd lopja.

ZOLTÁN: Mit, Évike? Mit?

ÉVA: A vizet, mindig, amikor leolvassa a villanyórát.

ZOLTÁN: Cseréltesd le homokórára. Rosszul érzem magam, Márta...

ISTVÁN: (*Végig telefonálni próbál.*) Beviszlek a kórházba egyenesen. Mit érzel?

ZOLTÁN: Félek. Belül égek, nem is, az egész testem reszket, és nincs rend a fejemben. Félek. A Haláltól. Most először. Akkor mi lesz?

ÉVA: Mikor?

ZOLTÁN: Meghalok, nem is tudtam, hogy ilyen könnyű kimondani. Két másodperc. A középkorban ki sem tudták mondani azt, hogy két másodperc. Nem is volt rá szavuk.

MÁRTA: Volt, „egy szempillantás alatt”. Ennyi, szebb, mint a másodperc.

ZOLTÁN: Meghalok. Két másodperc. Kimondani.

ISTVÁN: Van, aki évekig hal meg. „Lassan hervadni el, mint a virág...”

ÉVA: „Melyet titkos féreg foga rág”, Petőfi.

ZOLTÁN: Bizony, ez is titkos. Nem tudnak róla semmit a doktorok egyelőre. Verik le egymást a kutatásaikkal, nekem meg lázam van, hányingerem, szanaszét futkosnak a gondolataim, és félek a kétmásodperces szótól. És van két pozitív tesztem. És né-hány hetem, hónapom?

ÉVA: És van, aki meg sem születik. *(Elered a könnye.)*

MÁRTA: Bocsáss meg, nem akartam szóba hozni. Meg-egyeztünk...

ÉVA: Tizennégy hónapja, két napja.

MÁRTA: Számolod az eltelt napokat?

ÉVA: Nem én. Az agyam. Tizedik hétben voltam.

MÁRTA: *(Felordít.)* Hagyd abba! Nem bírom hallgatni!
(Leül, zokog.)

ÉVA: Valami baj van?

ISTVÁN: Volt. Eltétettük a mienket, az elsőt. A tizedik hétben. És más nem lett. *(Csend. Iszik. Odamegy Mártához, ráborul, átöleli egy pillanatra, aztán visszaiül.)* Most megint szeretlek egy kicsit.

MÁRTA: Nálad mennyi a kicsi?

ISTVÁN: Nyílt intervallum. Szempillantástól tarthat a kilo-méterig.

MÁRTA: Az lehet százezer szempillantás.

ISTVÁN: Kezdheted mérni. *(Márta letöröli a könnyeit.)*

MÁRTA: Egy. *(Lehunyja egy másodpercre a szemét.)*

ISTVÁN: Kezdetnek nem rossz.

ZOLTÁN: *(Köhög, szinte fulladozik.)* Rosszul vagyok. Még mindig foglalt? *(István telefonálni próbál.)*

ISTVÁN: Foglalt. Egyfolytában hívom. Már mint a telefonom.

ÉVA: Te nem halhatsz meg.

ZOLTÁN: Minden meghal egyszer.

ÉVA: Kivéve Istent.

ISTVÁN: Ha van.

MÁRTA: Kezded? Ha berúg, hirtelen ateista kezd lenni. Mi-nél részegebb, annál inkább ateista.

ISTVÁN: Meg baloldali. Meg hegeliánus.

ÉVA: Az filozófus. Tanultuk.

MÁRTA: Volt.

ISTVÁN: A francia forradalom lelökte a trónjáról.

ÉVA: Hegelt?

ISTVÁN: Az Istent.

ÉVA: Lehet, csak le akarták. Gondolom, megharagudott. Ez a Covid is. Lehet, haragjában zúdította a nyakunkba. Volt egy költő barátom, ő azt írta, hogy az esőcseppek az Isten könnyei. Amikor lenéz, és látja, ami van. Hogy mindezt ő teremtette. Sír. És olyankor zuhog az eső, ezért esik valahol mindig. Ez biztos. Mert valahol mindig esik. Mert nincs olyan perc, amikor ne történe valami iszonyat, borzalom. Mindig, mindig, mindig.

ISTVÁN: Röhögnie kellene.

ÉVA: Sír, neki hiszek... Te hitetlen is vagy, meg részeg is.

MÁRTA: Egy zseni meg azt írta, hogy mi, emberek, szoftverkalózok vagyunk. Hackerek. Isten megalkotott egy zárt, tökéletes rendszert. Mi meg állandóan be akarunk hatolni, ellopni a kódokat, és mindent, abszolút mindent szétbaszunk. Valamit, ami tökéletes volt.

ISTVÁN: Ezt ki írta? Zseniális gondolat. De mondj egyetlen pillanatot, amikor nem kellene zuhognon az eső! Egyetlen órát, ebből a kurva történelemből! Demokrácia? Hol? Mikor? Egyetlen óráig! Ki írta? Hol? Mikor? Huszadik század?

MÁRTA: Költő, zseni. Költőzseni. Volt. Nemrég temettük.

ISTVÁN: Huszadik század? Ismertem?

MÁRTA: Huszonegy. De azt hiszem, huszonkettő, huszonhárom. Remélem, megérdemli...

ISTVÁN: Most megint szeretlek egy kicsit.

ZOLTÁN: Van, aki három nap alatt elpatkol. Ha súlyos, és nem kerül kórházba idejében.

ÉVA: Te nem halhatsz meg.

ZOLTÁN: Egyre több az áldozat.

ÉVA: Te nem halhatsz meg...

MÁRTA: Sokan meggyógyultak, Zoltán... És inkább az öregek halnak. Akiknél fennáll a komorbiditás veszélye.

ZOLTÁN: Most hülyítesz? Vigasztalsz?

ISTVÁN: Ez a legcsúnyább szó, amit az emberiség kitalált. Komorbiditás. Hányinger.

ZOLTÁN: Nekem az van. Enyhe, de egyfolytában érzem.

ISTVÁN: Elég sokat termeltünk az éjszaka. Lehetne attól.

ZOLTÁN: Lehetne, de nem lehet. És veletek? Veletek mi lesz?

ISTVÁN: Vagy elkapjuk, vagy nem.

ÉVA: Vacsora előtt letettük a maszkokat. Tegyem vissza? *(Felkel, elmegy az asztalig, megáll, nézi a szanaszét heverő négy maszkot.)* Na de melyik az enyém?

MÁRTA: Hát, ahol ültél...

ÉVA: Hát, Zoli mellett. *(Felteszi az egyik rózsaszínű maszkot.)* Vagy az övé, vagy az enyém. Holtomiglan, holtodiglan.

ISTVÁN: Igyunk egy kicsit.

ZOLTÁN: Én még haldoklom egy kicsit, majd aztán.

ÉVA: Nem halhatsz meg.

ZOLTÁN: Ezt miért mind szajkózod?

ÉVA: Gyerekünk lesz. Túl vagyok azon az átkozott tizedik heten. És minden rendben. Azért nem szóltam, mert nem akartam szólni. Babonából. Addig vártam volna, amíg észreveszed. Nem halhatsz meg! Most már érted? *(Márta odarohan, átöleli.)*

ZOLTÁN: Kisfiam lesz? Kislány?

ÉVA: Nem nézettem meg. Babonából. Meg, azt hiszem, ilyen korán még nem lehet megállapítani.

ZOLTÁN: Ha kisfiú lesz, Zoltánnak fogják hívni!

MÁRTA: Félek, ha kislány lesz, akkor is.

ISTVÁN: *(Iszik, telefonál.)* Végre. Cseng. Mindjárt viszlek.

ÉVA: Nem esik eső. Ebben a pillanatban. Seholy. Holtbiztos.

ÖTÖDIK KÉP

(Ebedlő. A hosszú asztal mellett ül a négy szereplő, az asztal négy oldalán, egymásnak háttal. Az asztal tele üvegekkel, poharakkal, a karantén alatt a négy ember sokkal többet ivott, mint evett. Nem részegek.)

ISTVÁN: Ha megunjuk, még mindig visszafordulhatunk. Hogy lássuk egymást.

MÁRTA: Ezt te mondd. Te találtad ki ezt az egész marhaságot. Jobb az, mondtad, ha egy ideig nem látjuk egymást. És még tíz nap... Karantén...

ISTVÁN: Bizony. Kétszáznegyven óra. Veled, veletek. Jobb háttal. Nekem legalábbis. Ezt az egymást nemlátást hét órára terveztük. Mindjárt lejár.

MÁRTA: Képzeld el, ha kimondanék mindent, amire gondolok. Az igazat. Direktbe. A pofádba. Illetve a hátad közepébe. Kilyukadna a hátadon a zakó, elől jönnének ki a szavak. A beledet is szétroncsolnák az igazságaim... A szavaim.

ISTVÁN: Ez költői gondolat. Folytasd, picinyem! (*Felordít.*) Folytasd!!!

ZOLTÁN: István! Megőrültél?

ISTVÁN: Folytasd, folytasd, folytasd!

MÁRTA: Minden szavam igaz. Nem is a szavam. A gondolataim.

ÉVA: Nekem futkosnak a gondolataim Zoltán körül, persze. Főleg... Az eszkimók is megkapták... Zoltán...

ZOLTÁN: Mondd ki!

ÉVA: Sírni fogok. És kiabálok...

ISTVÁN: Még van jó félóra, háttal... Van egy ötletem! Most már, azt hiszem, ki kell, és ki is mondhatjuk, amit gondolunk. Szembefordulhatunk. Ilyen még nem volt, hogy négy ember egy fél órán keresztül kimondja, amit gondol. Mindenki, mindenről, a párjának, a másíknak, Éva Mártának, én Zolinak, aztán tovább, tovább. (*Feláll, előre hozza a székét, leül.*) Gyere, Évi! Ülj velem szembe! (*Éva jön, leül.*) Mondjad! Mindent, amit gondolsz. (*A többiekhez fordul.*) Vér fog folyni. Gondolatvér... Szóvér... Az igazság ölhet is. Hallgatlak.

ÉVA: Szép a virág a hátad mögött.

MÁRTA: Korallvirág, Kalanchoe. Ez közöséges kollektív pszichés gyakorlat, Istvánka. Lerágott csont.

ISTVÁN: Csend! Folytasd, Éva!

ÉVA: Terrorizálsz Mártát. (*Felugrik, hátramegy, kiisszik egy pohár italt, iszik egy kortyot, reszket, sír, beszélni kezd.*) Én ezt már nem bírom, nekem mindig is gyengék voltak az idegeim... (*Ordít.*) Tudod jól! Még néhány nap, nem bírom, nem bírom. Az étel, amit hoz az a faszfej, és leteszi a kűszöbre. Töltött karalábé. A munkám semmi, rajzolni akartam, nem megy, egy épkezláb figuratív vagy nonfiguratív alak, ötlet... Semmi...

ZOLTÁN: (*Még mindig háttal ül.*) Tehetségtelen vagy. (*Csend. Éva megnyugszik.*)

ÉVA: Tudom. Te pedig gazember. Tolvaj, kurvás, sikasztó, másokat bajba hozó senki. Már vagy háromszor nyikorogott a börtönajtó. Sokba került neked, hogy most itt seggelsz, vállalatvezető. Főépítész úr. Bocs... Elfelejtettem.

ZOLTÁN: Befejezted?

ÉVA: Csak most kezdtem el.

MÁRTA: Muszáj ezt nekem hallgatni?

ISTVÁN: Ezek húsz év óta az első őszinte szavak. Vérző seb mindenik mondat. Ha van merszed belegondolni...

ZOLTÁN: (*Ordít.*) Fejezd be!

ÉVA: Nem fejezem be.

ZOLTÁN: Tőlem... Ugorj ki az ablakon! Tessék...

ISTVÁN: Földszint. Folytasd, Évi!

ÉVA: Amikor vagy húsz éve, így, négyesben másztunk felfele az Istenszékére. Mi kicsit lemaradtunk, bevittél az erdőbe. És hatalmas mohaszőnyegre fektettél. Még most is fel tudom idézni az illatát. Soha nem éreztem, amit akkor. Aztán köpdösted a tenyered, törölgtetted a térdedet, de amikor a csúcson ebédeltünk, István megkérdezte, hogy milyen tanító néni térdepeltetett le, aztán hátba vágott, röhögtetek, én szégyelltem magam, Márta megsimogatta a hajamat, és azzal kész. (*Sírni kezd, kiissza a maradék italt. Odamegy Zoltán elé, letérdel. Zoltán ad neki egy hatalmas pofot.*)

ZOLTÁN: Börtönajtó. Folytasd, kiscsibém.

MÁRTA: Állat vagy, kedvesem. Vadállat.

ISTVÁN: Barom! Itt csak szavakkal ütünk! Most te következel.

ZOLTÁN: Utállak. Évát is utálok. Mártát nem utálok. Ennyi.

ISTVÁN: Kevés. Engem miért? (*Zoltán hallgat.*) Mondj egy impresszionista festőt! (*Zoltán hallgat.*) Ki szerezte a Fideliót? (*Zoltán hallgat.*) Ki... Műveletlen paraszt vagy, mint húsz évvel ezelőtt. Amikor elsőéven összetalálkoztunk egy koncerten. Leesett az állam. Te, a parasztgyerek, ott gubbasztottál az erkélyen. Kértünk kölcsön húsz lejt, és megittunk négy sört.

ZOLTÁN: Ezek most jutottak az eszedbe?

ISTVÁN: Most. Ebben a minutában. Ahogy nézlek. Ahogy lekented azt a pofot. Paraszt.

ZOLTÁN: Akkor most menj a kurva anyádba! És az impresszionista festőd vidd magaddal! Fesse ki anyádat belülről! Mit ugrálsz itt nekünk? Középszerű építész vagy. Olyan, mint te, még van a cégemnél öt. És vagy három sokkal jobb, te nem is akarod őket utolérni...Tudod, miért nem rúgtalak eddig ki? Mert barátok vagyunk. Voltunk, bazdmeg. Ez a kurva Covid. Szétbasz mindent. Semmi, de semmi ebben a kurva életben nem lesz olyan többet, mint azelőtt. Koncert. (*Feláll, elmegy Éváig, megsimogatja a haját, Éva belecsókol a tenyerébe. Hosszan nézi a tenyerét, aztán leül.*) Paraszt, az vagyok. Utoljára egy sakkversenyen vertem pofán az egyik szekundánst. Azok a pasik, akik hátulról nézik a játszmat, pisszenniük sem szabad, aztán este, van, amikor reggelig elemzik a lehetőségeket. Ma a laptop a divat, a szekundáns eltűnt. Szóval nyeresre álltam egy elsősztályba jutásért tartott versenyen, egy nálam sokkal jobban jegyzett pasas ellen, a szekundáns előrehajolt, valamit súgott a mesterének, az meg lépett egy remeket. Én meg felálltam, és szó nélkül pofán vágtam. Seggre esett. Engem azonnal kizártak, a röhej az volt, hogy minden halálos csendben történt, még kilenc asztalnál játszottak. Suttogva kitessekeltek a teremből, én meg suttogva el-

küldtem a főbíró a picsába... Letiltottak örökre. Most hülyére verem azt a sok amatőrt a telefonomon... Igen, paraszt vagyok... Gyalog, ahogy hivatalosan mondják a sakkozók. Fehér paraszt, körülöttem mindenkit levett az ellenfél, lovam, futóm nincs, a királyom árválkodik a sarokban, négylépéses matt, és tőlem várják, hogy induljak előre támadni. Én, egyedül, támadom a fekete királyt. És lépek. Támadok. A paraszt csak előre léphet. *(Felkel, tölt, iszik, visszaül, Éva közeledne, ellöki, de nem durván, lóbálja az üveget.)* Én viszont huszonöt éve helyben járok. Úgy tesztek, mintha... *(Iszik.)*

ÉVA: Nem is fájt. Nem is a fájdalom. A szégyen... Az ütés helyét nem, de a szégyenét érzem. Szerencse, hogy először és utoljára... Ugye?

ZOLTÁN: Itt most nem hazudozunk.

MÁRTA: Baromállat.

ZOLTÁN: Mindenki csak a saját feleségét vághatja szájon?

ISTVÁN: Senki senkit. Fejbe váglak, marha paraszt!

ZOLTÁN: Tudod kit?

ISTVÁN: Tudom, tudom. Anyámat.

ZOLTÁN: Bizony. Akitől örökölted a herendi készletet. Úgy szokták mondani, egyetlen barátom, hogy bűdös paraszt. És a szeretőmet sem bánthatom? Meghalt Mátyás király, oda az igazság! És te, felség? Mire gondolsz?

ÉVA: Márta jön. Egy fiú, egy lány. Így korrekt.

MÁRTA: Én nem játszom. Tényeket közlök. Itt szép csendben tönkrement két házasság, két barátság, és elfogyott annyi ital, mint egy esküvőn. Szétrobbant egy négyes. Elemeire esett. És lehet, hogy az uram munkanélküli lesz. Persze, ha még az uram lesz. A férjem, hitvesem...

ZOLTÁN: Nem kerül az utcára. Az azért túlzás lenne. A szeretőm férjét kitenni. Unfair.

ISTVÁN: Miért nem dögöltél meg?

MÁRTA: István!

ZOLTÁN: Tudja a nyavalya. De ez az első igazi kérdés. Mondjuk, én azért nem dögöltem meg, mert a Teremtő úgy dön-

tött, vagy a természet, a faszom tudja, hogy ebből a szobából ne én haljak meg. Esetleg te. Vagy Márta.

ÉVA: Vagy én. Nekem nem elég erős az immunrendszerem. És sokat sírok. És ha nem hal meg senki? Akkor mi lesz?

ZOLTÁN: Eszünk, iszunk, baszunk, mint eddig. Nyáron viszlek Görögbe.

ÉVA: Engem biztosan nem. Utállak. Hányok, ha rád nézek.

ZOLTÁN: Belecsókoltál a tenyerembe. Öt perce.

ÉVA: Tűnj el a szemem elől!

ZOLTÁN: Ez milyen hang, Évi? Hogy merészeled...

ÉVA: Új. Igaz. Erről volt szó, vagy nem?

ISTVÁN: De igen.

ZOLTÁN: Te jobb lenne, ha hallgatnál. Egyelőre...

MÁRTA: Mondj el mindent!

ISTVÁN: A kedvedért. Figyelj ide! Tizenhét voltam, atléta, gyorsfutó, két éve nem kaptam ki senkitől, és akkor jött az első fontos verseny. Száz méter. És a rajt után úgy tíz méterrel leálltam. Sántítottam egy kicsit, bátyám a tribünön majd' megőrült, tettem magam. Félttem a még hátralévő nyolcvan métertől. Hogy esetleg kikapok. Inkább feladom. Így nem kell elviselnem a vereség gyötrelmét. Ezt soha senkinek nem mondtam el. Itt a kulcs. Leálltam. Félreálltam. Zoltán, legalább öt tervemet nem mertem versenyeztetni. Mi lesz, ha nem győzök? Mi lesz, könyörgöm?

ZOLTÁN: Semmi. Pontosan annyi második van, mint első. Tovább, tovább, tovább...

ISTVÁN: Ebben minden benne van. Félreállni, túlélni. Sőt... Minél jobban élni. Mondjuk, március kivétel. Az nekem fekete is volt, meg forró is. Ennyi.

ÉVA: Melyik március?

ZOLTÁN: Kérdezd meg Mugurut. Tudja.

MÁRTA: Amit mondtál, az mindennek a kulcsa. A házasságunknak is. Kérdés csak az, hogy ez a kulcs nyit, vagy bezár...

ÉVA: Nálunk pluszba van retesz meg lánc. És én nappal is zárom az ajtót, még akkor is, amikor Zoltán itthon van. Félek. Mindentől.

MÁRTA: István! Nyit a kulcs, vagy bezár. Itt. Covid. Karantén. Most. Megcsaltalak. Négy éve. Hetente.

ISTVÁN: Olyankor más illat maradt az előszobában. Amikor mentél baszni.

MÁRTA: Coco Chanel. Most is az van rajtam. Így sztrájkolok, harcolok. Ez a válaszom a karanténra. Ki is fogom magam festeni. Mintha bálba mennék nap mint nap. Vagy találkozni Zolival. A motor mindig be volt kapcsolva, amire odaértem. Siettünk, mindig siettünk, oda akartunk érn...

ISTVÁN: Ezt most miért mondd? Meg kellene fojtsalak.

MÁRTA: A Coco Chanel még sokáig érződne azután is. Beköltözne a buksidba. Örökre.

ZOLTÁN: Fojtogatni szabad, szájon vágni nem? Ez milyen demokrácia? (*Iszik, nevet.*) Igyunk, baszki... Te maradsz az állásodban, Mártika fúrja a fogakat jó pénzér', hallom most már implantátumokkal is foglalkozik, ott a nagy laska, Évike szó, kizárólag olyat, ami a Muguru ízlésének felel meg, mert sajátja nincs szegénykémnek... Én meg eldöntöttem, hogy ki milyen házban nézi este a tévét a nagyságosasszonnyal. Plusz anyós, após, az a főnyeremény.

ISTVÁN: Felmondok.

MÁRTA: Elválok.

ÉVA: Visszaköltözöm anyámhoz. Egy lófaszt... Bocs. A házasság alatt szerzett javak közös tulajdont képeznek. A ház közös, az autók közösek... És elhozom a dolgaimat Murgutól.

ZOLTÁN: Hosszú per lesz, anyukám. Kinyírlak, kicsim. A ház már rég az első házasságomból született lányom nevéen van.

ÉVA: Dögölj meg!

ZOLTÁN: Ez már elhangzott. Semmi újat nem tudsz kitalálni? Hívd fel a vírust. Hívd meg vacsorára! (*Röhög, iszik.*) Hülye tyúk... Nem is... Liba.

ÉVA: Patkány. (*Csend.*)

ZOLTÁN: (*Feláll, indul Éva fele, István kettejük közé ugrik. Zoltán megáll.*) Tűnj a piczába!

ISTVÁN: *(Mégvillan a kézében. Márta felsikolt, Zoltán hátralép. Csodálkozik. Leül. Iszik.)* Így... Nem ütünk, nem verünk többet. Elég a szó.

ZOLTÁN: Azért ez a Covid produkál néhány meglepetést. Egy mérnök késsel támad a barátjára... Teszem azt, például.

ISTVÁN: Nem támadtalak. Évát védtem.

ZOLTÁN: Támadtam?

ISTVÁN: Láttam a tekinteted. *(Leül ő is.)* Velem az a nagy baj, hogy is mondjam... Bennem lakik egy sátán meg egy angyal. Barátok. Sőt. Ikertestvérek. Szeretik egymást. Engem nem szeretnek.

MÁRTA: És az arány? Százalékban kifejezhető?

ISTVÁN: Ötven-ötven. Most. De egy perc múlva lehet hetven-harminc.

MÁRTA: Akkor a te tested, lelked egy stadion, éjjel nappal folyik benne egy meccs. Angyal kontra Sátán.

ISTVÁN: Mindenki ilyen. Lelke-teste, megy a meccs, aztán a halál lefújja. Ez olyan bíró, akit nem lehet lefizetni. Nincs hozszozábbítás. Vége.

MÁRTA: Eredmény?

ISTVÁN: Hálát adnék a Fennvalónak, ha egy döntetlent ki tudnék harcolni...

ZOLTÁN: Az előbb olyan kilencven volt. Tíz ellen. Marhaság. Mindenki csinál jót is, rosszat is.

MÁRTA: Ez közhely. Ki az urát szereti, jó ebédet főz neki.

ÉVA: Én ezt az állatot nem akarom látni. *(Veszi a székét, hátramegy, leül, a többieknek háttal. Elindulnak mind a hárman, újra, aztán leülnek, egymásnak háttal, a férfiak kezében ital.)*

ISTVÁN: Lejárt a félóra. Történt egy-két dolog. Fejre állt a bennünk hazudozó világ. Elvileg ezt meg is lehetne köszönni Covid Őfelségének. És ha fejre állítja az egész világot?! Csak van egy óriási baj. A Covidnak van ideje. Ha akar, évtizedekig gyilkol. Vagy az idők végezetéig. Nekünk, embereknek meg... Most nyolc húsz... *(Ketyeg az óra. Csendben ülnek egy ideig. Márta feláll, elindul, kinyitja az ajtót, a küszöbön megáll.)* Hova-hova, édes párom?

MÁRTA: Elválok. *(Áll az ajtóban a beáradó fényben. Senki nem mozdul.)*

ISTVÁN: *(Halkan, szinte magának mondja.)* Ha meghalsz, nem válsz el, az tuti. Ha élsz? Talán.

(Sötétség.)

HATODIK KÉP

(A genovai szoba. Esteledik. Eva középen ül, ringatja a babát. Ugyanabban a ritmusban, dúdol is, mindig ugyanazt a dallamot. A két férfi oldalt ül, mozdulatlanul nézik.)

SALVATORE: Dél óta ezt csinálja.

STEFANO: Látom. Meghibbant?

SALVATORE: Isten tudja. Egyszer sem állt fel, nem ivott vizet, nem ment hátra. Dúdol, ringat, dúdol, ringat.

STEFANO: És ha énekelnék neki? Mi a kedvenc éneke? *(Felveszi a lantot.)*

SALVATORE: Várj csak. „Fáradt ám a legény, ha felér a hegyre.” Ez az...

STEFANO: *(Pengeti a lantot, énekel.)* „Fáradt ám a legény, míg felér a hegyre, kedvesének csókolózni volna kedve.” *(Eva ringat, dúdol. Stefano maga mellé teszi a hangszert, ülnek, nézik Evát.)* Benne most más zene szól. Énekelhetek estig... Mindhiába.

SALVATORE: Nem bírom nézni. Megbolondulok, úgy érzem. Én veszttem el az eszemet.

STEFANO: Te már a mai penzumodat letudtad. Napi tíz perc örület elég egyetlen embernek. Nem?

SALVATORE: De. Azt szereti, ha mesélek neki. Főleg a tengerről, a kikötőkről... A szelekről, viharokról. Eva... Ha... *(Feláll, susog, mint a gyenge tengeri szélfúvás. Eva nem reagál. Ringat, dúdol.)* Ez az a szél, amit a kapitány nem szeret. Aztán jön ez. *(Hangosabban, süvítve fújja ki a levegőt.)* Hallod? Iyenkor lobognak az árbócok, ordít a kapitány, hatalmas hullámok, hallok, csillagom?! *(Süvít, dobog, ugrál, ordít, egy tengeri vihar hang-*

jait igyekszik utánozni. *Eva ringat, dúdol, nem mozdul. Salvatore elhallgat, leül.*) Azt tudod, hogy mi hárman vagyunk testvérek. Sok-sok évvel ezelőtt Giorgio, a bátyám, nagyon beteg lett. Szóval Giorgio haldoklott. Édesapám megállt egyszer csak mellette, és araszokkal mérni kezdte a kicsi test hosszát. Édesanyám felsikoltott, édesapám annyit mondott: az asztalosnak tudnia kell, hogy mekkora koporsót készítsen a fiamnak. Várt egy kicsit, aztán megint megszólalt: rövidesen kell majd egy sokkal nagyobb is. Ha a kisfiam magához szólítja a Teremtő, megyek utána... Anyám zokogott, apám elment az asztaloshoz. A bátyám megmaradt, most tengerész. Édesanyám akkor már várandós volt velem. Ezért lettem én Salvatore. Sok nyelven azt jelenti, hogy megmentő. Hallod, Eva? Megmentő! (*Eva ringat, dúdol.*) Isten megindítja a tejedet. Ha nem... Te Stefano, a pestis is Isten?

STEFANO: Igen.

SALVATORE: A kisfiam halála is? (*Csend.*) Ez eretnek csend, barátom... Egy kínai kikötőben láttam egy hatalmas templomot, benne egy óriási aranyszobrot. Buddha. Nekik ő az Isten. Akkor kettő van? Három? Tizenhárom?

STEFANO: Nekem a csendem volt eretnek. Neked a szavaid.

SALVATORE: Ha Isten elveszejt a kisfiam. Akkor én elveszítem őt. Meghasad a szívem, ő meg kihull.

STEFANO: Az őseinknél, Rómában még a seprűnek is volt istene. Nem az istenek száma a fontos. A hit. Az segít túlélni...

SALVATORE: Most nem éppen ezt gyakorolja. Soha ennyit nem imádkoztam. Nézz rám! Hét seb van a pofámon. Borzalom. Vagy nézd Evát! Neked könnyebb. Te naponta fested, csodálsz a szentjeidet. És a San Lorenzo székesegyház hatalmas. Van munkád évekig. Ha megmaradsz. Utolsó nap mit festettél? Mielőtt...

STEFANO: Glóriát. Szent Ferenc feje köré. Majdnem a mennyezetre. Arany festékekkel. Azzal csinján kell bánni. Drága.

EVA: (*Abbahagyja a ringatást.*) Nem is láttál szentet soha. Se glóriát. Akkor hogy van merszed olyasmit feste-

ni, amit nem is láttál? *(Egy mozdulattal megállítja az őt átölelni akaró Salvatorét.)*

STEFANO: Nem láttam soha. De olyannak festem, amilyenek álmodom. Eva, ez, amit mi csinálunk, zenészek, festők, szóval a művészet nem más, mint a valóság és az álom között húzódó senkiföldjén való botorkálás. Tudod, Eva, a Teremtő megteremtette a világot. Aztán amikor látta, hogy milyen unalmasan telnek a napok, kitalálta a művészetet. Rázúdította a világra. Csepűrágók, zenészek, festők, táncosok, mind-mind elviselhetőbbé szeretnék tenni ezt a kurva életet. Hol sikerül, hol nem. A rossz, tehetségtelen művész gyilkol. Lelkeket, agyakat, szíveket hazudnak tele. S abba a lélek belehal. Belefulladás abba, ami előnti. Néha megesik, hogy a művész moslékot mutat fel, és tetszik a népnek. Borzalom.

EVA: Te festő vagy. Azt sohasem mondd, hogy művész. Miért?

STEFANO: Én... templomok falaira festek, freskókat, szenteket, Jézust. Templomi freskófestő... ez vagyok. A legjobbak közé számítok a környéken. De itt él Giotto. Fest. Látod, ő festőművész. Minden képe felejthetetlen. Remélem, él.

EVA: S milyen lesz Szent Ferenc? És a madarak ott lesznek? Akiknek prédikál?

STEFANO: Olyan lesz, amilyenek megálmodtam. És mi ott botorkálunk a senki földjén. Mindenki... Van, aki rohan előre, mert azt hiszi, arra van az előre, amerre, van, aki visszafele rohan, van, aki mélán sétálgat, néha rohan három lépést, aztán kifulladás. Legtöbbször botorkálunk. Én például. Szent Ferenc egy lépés. Remélem, nem hátrafele megyek. A művészek... botorkálnak a senki földjén... Ez így igaz.

EVA: Nem lenne jobb nélkületek?

STEFANO: Platónnak, aki egy görög filozófus volt, ez már eszébe jutott. Nála az ideális államban nincs művész. Fölösleges.

EVA: Egyetértek veled.

SALVATORE: Te is végig dúdoltál, amíg ringattad a kisfiam. Énekeltél neki...

EVA: És mi haszna? Látod, semmi. Mint a Stefano glóriájának a szent feje körül.

STEFANO: Képzeld el a székesegyházat üres, fehér falakkal... El tudod képzelni?

SALVATORE: El.

STEFANO: Az egy másik vallás lenne.

SALVATORE: Igen.

EVA: Nekem olyan vallás kellene, amelyiknek az istene meghozná az anyatejet. Hogy a kicsim... Ha nem tudtok ilyet, akkor hallgassatok. Majd szóljatok, ha ez az Isten betéved az utcánkba. Az is elég, ha kopogtat. Ki az? Én vagyok, Isten. *(Csend. Eva újra ringat.)*

SALVATORE: Belül keresd... Legbelül... A lelkedben.

EVA: És megindul a tejem? *(Sírva kiabál.)* Kopogtass, Istenem, mire vársz?! *(Elhallgat, ringat.)*

STEFANO: Esteledik. Beledöglöm, ha... *(Hangok kint-ről. Kötélhágcsó zuhan le. Feltűnik Marta. A hátán hatalmas zsák, a fogai között egy cserépedényt hoz. Lassan, óvatosan lép-ke-d. Leér. A hatalmas zsákot leteszi az asztalra, a cserépedényt átnyújtja Evának, aki egyből kiissza az egészet, aztán még tejes ajkkal megcsókolja Martát, Stefano átöleli, aztán mind a hárman ölelik, csókolják. Stefano elviszi Martát az első székig, Marta leül, Stefano hátulról ráborul, átöleli.)*

EVA: *(Kibontja a zsákot, felsikolt.)* Uramisten, sonka, sajt, méz! Megőrülök... *(Eszi a sonkát, mellé kenyeret tör, most néhány falás sajt jön, Salvatore is hátramegy, ő egy szelet sonkát vág le magának.)*

MARTA: *(Felkel, előrejön, letérdel, majd lefekszik. Stefano leül mellé, a földre. Halkan, csak Stefanónak beszél.)* Ne érj hozzám, kedvesem... Csupa kék folt vagyok... Meg harapás... A vállam... A melleim... A combom... Azon seb is van... A kapitány büzlött a rumtól. A kikötőben... Aztán valami kajüt. Tengerészek, nagyon nagy hajó volt. Háromárbócos. Az első pénzt akart adni. Ennivalót hoztatok! Mondd meg a többieknek is, azt mondtam neki. Három narancsot hozott. A második hat tojást.

Hoztak mindent... Csak ennyit tudtam elhozni... A kötélhágcsót egy fiatal fiú adta. Egyedül ő mondta meg a nevét... Marco... Csak ült az ágyam szélén... Lemosott, nem bántott. Kicsit sírt. Szennyes vagyok, mocskos. A fülemben még mindig hallom a lihegést, hörgést, a nevetet, szinte mindegyik valami női nevet suttogott, volt ott Lucia, Maria, Giuletta, Tereza. Meg kellene ölj. Kérlek, Stefano...

STEFANO: *(Megcsókolja.)* Nélküled nincs élet. Lemosok rólad minden szennyet, életem. A szívverésem is a tiédhez idomul. Egyszer szeretkezés után rátettük a kezünket a másik szívére. Egyszerre vert. Nézzem a szemed... Istenem! *(Elmosolyodik.)* Gyere, együnk valamit! Ránk fér.

MARTA: Fürödni szeretnék egy napig. Aztán imádkozni egy hétig. Aztán aludni egy hónapig. Ha közben elvisz a pestis, az sem tragédia.

STEFANO: Ez a hágcsó... Nagyszerű! Eszem valamit, kimászok, és hozok neked vizet. Fordulok háromszor, ha kell.

MARTA: Szeretlek. Ölj meg!

STEFANO: *(Derűsen.)* És én erre mit válaszoljak? Eszem egy kicsi sonkát, hátha eszembe jut valami! *(Csatlakozik a vacsorázókhöz. Marta ledől a földre, mosolyogva szól hátra.)*

MARTA: Eva! Annyit egyél, amennyit bírsz! Ezek a férfiak felfalnak mindent!

EVA: Ne félt engem, aranyom! A sonkát már kisajátítottam. Ha faltál eleget, Stefano, elkelve egy kis muzsika. Hátha...

SALVATORE: Hátha mi?

EVA: Hátha a méz, a zene, a sonka, a narancs... Az, hogy Marta visszatért. Hátha segít.

MARTA: *(Mozdulatlan arccal fekszik.)* „A föld megfertőztetett lakosai alatt, mert áthágták a törvényeket, megtörték az örök szövetséget...”

SALVATORE: Gyere ide! Várunk... Nézd, mind a hárman... Az egész család... *(Nevet.)* Ez a kurva pestis minket öszszekovácsolt. És nem azért, mert a mi házunkat porig égették.

Befogadtatok. Gyere közénk! Stefano majd énekel, lanton játszik, én meg tercelek. S ti énekeltek velünk! Rajta, gyere!

MARTA: „Ezért átok emészti meg a földet, és lakolnak a rajta lakók, ezért megégnek a földnek lakói, és kevés ember marad meg.”

EVA: Ezek a te gondolataid? A te szavaid?

MARTA: Nem.

EVA: Isten?

MARTA: Biblia... Ézsaiás könyve.

EVA: Ézsaiás? Lehetett volna jósnő is. Vagy jó. Ezeket jól eltalálta. Na, gyere ide! Ülj ide mellém... (*Marta odamegy, leül.*) Mit kérsz? Sajt, sonka, kenyér, méz, narancs, szőlő, vaj, túró, egy üveg bor.

SALVATORE: Ide vele!

EVA: Majd, ha... Marta, honnan szerezted ezt a rengeteg ennivalót? Elég két hétre, ha beosztjuk.

MARTA: A lényeg, hogy te egyél. Aztán a csöppség...

EVA: A méz például honnan van?

MARTA: Loptam. A Porta Antiquán még van piac. Sebhelyes a vevő, sebhelyes a kofa, de a narancs gyönyörű. A narancs, szőlő nem kapja el a pestist. Hal is van, eladó, és láttam kifutni három hajót. Lassan éled a város odalent a parton. Persze a tenger, a sós tengeri szél... Az sosem halott.

EVA: Sonka?

MARTA: (*Elkezd eszegetni egy gerezd szőlőt. Mosolyog.*) Hát ez egy hosszabb történet. Nagyapám hetvenöt, nagyapám nyolcvan. Felkerestem őket. Makkegészséges mind a kettő, amikor odaértem, jó messze laktak a város szélén, kapáltak a kertben. Nagyapám kurjantott egyet örömeiben, Marta, Isten hozott! Nagyapám le se tette a kapát, annyit mondott: Há' jötté'?... Há' igen... Nincs, nincs, nincs. Mink is halunk éhen. Gyere be, Marta, mondta nagyapám, átölelte a vállam, és bevitt a konyhába. A tűzhelyen tyúkhúsleves főtt. Éheztek, ugye?... Nagyon... Na, hagyd el! Kitalálok én valamit... Ez a vénasszony megenné

a szarát. Tele a pince, a padlás, napjában háromszor mászik fel megnézni, hogy nem-e hiányzik valami. Megáll a létra utolsó előtti fokán, s számol... Az ujjain, persze. Egyszer a szalonnánál hétig jutott, elengedte a létrát, hat hetet feküdt, de engem mindennap felküldött számolni a kolbászt, sonkát. Pipáztam egyet a kert végibe, aztán leadtam a jelentést. Ez nem akármi, mert lennebb egy olyan ember lakik, aki többet van börtönben, mint kint. Leitatom az ebédnél, minden délután horkol nekem egy félórát. Szépen felmegyek, leakasztom a leghátsó sonkát, a gerenda mögül, az a tied. És akkor menj... Bejött nagyanyám, tált a levesből, maguknak mélytányérból, nekem laposból. Megittunk két-két pohár pálinkát, nagyapám még kétszer töltött nagyanyámnak, az boldogan megitta, s bement. Na, amíg húszig számolok, kezdődik a koncert, mondta nagyapám. Tizenkettőig jutott... Kimentünk az udvarra, nagyapám felment, lejött szép halkán, hozta ezt a hatalmas zsákot, benne egy egész füstölt sonka és bor. Mindig te voltál a kedvenc unokám, gyere máskor is, ha megmaradsz, ezt még utánam kiáltotta. A horkolás igen változatossá vált. Halk füttyögések tarkították. (Utánozza a horkolás különböző módozatait. Nevetnek, esznek, isznak, Stefano a lanton játszani kezd, Marta is énekel.)

EVA: És a sajt?

MARTA: A sajt? Hát ezt nem fogjátok elhinni. Ültem egy kövön a kikötőben. Elöttem a zsák, benne a sonka, bor. Az öreg a bort jól becsomagolta. Fújt a szél, már arra gondoltam, hogy indulok haza, hogy elég talán neked a sonka, amikor leült mellém egy feketehajú, kreolbőrű fiatal fiú. Letette ő is a zsákját. Nézett... Erős sajtszagot éreztem. Van sajtod? Sok, válaszolta. Mennyibe kerül? Sokba. De te fizethetsz másképp is. Szépen gyógyultak a sebeid. Valaha gyönyörű lehetél... Itt a negyedik házban egy vénasszony egy darab sajtért kiad egy szobát egész éjszakára. Megyünk? Igen. Te mehetsz... Az anyádba! Nem vagy kurva? kérdezte... Nem, de van sonkám. Én adok egy darab sonkát, te adsz egy háromszor akkora sajtot. Nanana... Kétszer akkorát! Rendben. Kivett egy jókora darab sajtot, én is behajoltam,

hogy szeljek a sonkából, a fiú letette a sajtot a kőre, balra nézett, felordított, Ūristen, ezek engem keresnek, felugrott, elrohant, ha megfoglak, megbaszlak, kiáltotta, s elfutott. Balról három fegyveres martalóc rohant utána. A sajtot pedig szépen betettem a sonka mellé. Vakszerencse.

SALVATORE: Akkor kóstoljuk meg ezt a martalócok által üldözött sajtot. (*Megkóstolja a sajtot.*) Remek gorgonzola.

MARTA: Lefürdenék.

STEFANO: Indulok friss vízért!

EVA: Nincs rá szükség. Tegnap hajnalban esett. Mindig összegyűjtöm. Segítek... Van víz elég a hordóban. (*Hát-ra mennek, elrendezik a spanyolfalat, hallatszik a víz csobogása, Stefano lanton játszik, kezdené a második strófát, amikor a spanyolfal mögül kijön Eva.*)

EVA: (*Előre jön, zokog, a két tenyerébe rejti az arcát.*) Ūristen. (*Kis idő múlva kijön Marta. Magasnyakú, hosszú ujjú fehér ing van rajta. Leül egy székre, közel Evához.*) Egyetlen szó sem igaz. Amiket meséltél, abból.

MARTA: Így van.

EVA: Eladtad magad.

MARTA: Így van.

EVA: Eladtad a tested.

MARTA: Így van.

EVA: A kisfiamért, értem...

MARTA: Így van. Nem maradt, csak a lelkem. (*Eva lehajol, megcsókolja Marta kezét.*) Megbolondultál!?! Nem vagyok szent.

EVA: Nekem az vagy. Én téged festenélek le, glóriával a fejed felett. Hozzad képest nekem Szent Ferenc egy festmény a falon... Te élsz. Ő szent, te ember vagy. Én embereket festenek, ha tudnék festeni...

STEFANO: Nem is rossz ötlet. Lefestelek, gyönyörűm! Így, sebhelyesen. Holnap kimászok, szerzek mindent. Ez lesz az első arcképkísérletem... Ideje elkezdeni! Ecsetet, vásznat, festéket hozok...

MARTA: Aranyszínút ne.

EVA: Marta... Nedves lett az ingem... (*Ordít.*)
Nedves lett az ingem! Salvatore, kicsi Salvatore, rohanok, egyél, szopjál, újra van tejem, élni fogsz, kicsim, mi is élni fogunk mindannyian! (*Felveszi a kisfiát, szoptat, csorog a könnye.*) Egyél, életem! Egyél...

SALVATORE: Isten megsegített. Van.

STEFANO: No meg Marta egy kicsit.

SALVATORE: Fegyver volt a Teremtő kezében. Legyőzte a gonoszt. A Teremtő sugallatára történik minden! (*Hátramegy, gyertyát gyújt a kereszt előtt, letérdel, imádkozik.*)

EVA: Gyűjthatnál egyet még. És tedd le Márta elé.

SALVATORE: Megbolondultál? Istentagadó lettél?! Eretnek?

EVA: Nem. Emberben, igen, emberben is hiszek. A kettő erősíti egymást. Legbelül... Például megerősített ez a járvány abban a hitemben, hogy mi egy család vagyunk. Leszünk. Öten. Itt élünk, esetleg még felhúztok egy szobát. A kisfiút, a bölcsővel középre rakjuk... Én Marta közelében akarok élni. Meg veled. Meg Stefanóval. És, ha tengerre száll, négyen várjuk haza. Farag kicsi hajót Salvatorénak...

STEFANO: Az a baj, barátom, hogy a Teremtő sugallja a jót, a Sátán a rosszat meg teszi. (*Elkezd játszani a lanton, dúdol, Marta is, Eva is bekapcsolódik a nagyon halk dúdolásba.*)

(*Salvatore felkel, előre jön, meggyújt egy gyertyát, leteszi az asztal jobb oldalán ülő Marta elé. Marta elneveti magát, továbbteszi a gyertyát Stefano elé. Szent Stefano, mondja nevetve. Stefano zenél tovább, a gyertyát tovább tolja Eva elé, aki nevetve ráfúj, aztán továbbadja Salvatorénak. Ő nézi, nézi sokáig, imát mormol latinul, tovább tolja a gyertyát Marta elé. A dal most már vidám, hangosan énekelnek, Salvatore is bekapcsolódik, Eva ritmusra mozgatja a kisfiát, Marta feláll, lép három tánclépést, aztán elterül. A gyertya abban a pillanatban kialszik. Marta, Marta, mi történt, kiabálják, felugráltnak, Stefano ölbe veszi.*)

STEFANO: Mi történt? Marta! Válaszolj! Mindent túlélünk, életem! A pestist is túlélted... (*Átöleli.*)

MARTA: Az ember rosszabb tud lenni, mint a pestis... (*Elmosolyodik.*) Az azért jó, hogy itt az egész családom...

STEFANO: Nélküled élni?!
(*Sötétség*)

VÉGE

Marosvásárhely,
2020. június – 2021. január 17.

„Der Doktor Schnabel von Rom“ – Doktorcsőr Rómából (Paul Fürst metszete). A pestisdoktor könnyen lemosható köpönyeget, kalapot és kesztyűt viselt, az arcát hosszú, csőrszerű maszk fedte – benne illatszerek, gyógynövények, erős fűszerek – szeméit kristályüvegből készült szemüveg övta. Kezében pálcát tartott, hogy még véletlenül se érjen hozzá a betegekhez. Úgy gondolták, ez megvéd a fekete haláltól (Forrás: Wikipédia)